

OSAVUOSIKATSAUS 1-3/2025

Limingan kunta



Sisällysluettelo

1 Toimintaympäristön muutokset.....	3
2 Tuloslaskelman toteutuminen.....	5
3 Rahoitusosan toteutuminen.....	6
4 Talousarviotavoitteiden toteutuminen.....	7
5 Valtuustoon sitovien määrärahojen toteutuminen.....	11
5.1 Konsernipalvelut.....	13
5.2 Maankäyttö ja omaisuuden hallinta.....	18
5.3 Elinvoimapalvelut.....	24
5.4 Sivistyspalvelut.....	28
5.5 Hyvinvointipalvelut.....	37
6.1 Kunnallistekniikka liikelaitos.....	44
6.2 Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen liikelaitos.....	57
7 Investointiosan toteutuminen.....	66

1 Toimintaympäristön muutokset

Maailmantalouden toimintaympäristö on muuttunut voimakkaasti viime vuosien aikana. Koronakriisistä toipuminen, siirtyminen uuteen geopolittisten jännitteiden aikaan, läntisten liittolaisten yhteistyön murentuminen ja siirtyminen vapaasta maailmankaupasta globaaliin kauppasotaan ovat nykyisen toimintaympäristön haasteita. Kuntakentän suurin yksittäinen murros on ollut sote-palveluiden poistuminen kuntien tehtävistä. Kuntia erityisesti koskettavia lähivuosien riskejä ovat hyvinvointialueiden heikon taloudellisen suorituskyvyn aiheuttama valtionrahoituksen siirtyminen pois kunnilta, peruspalveluiden valtionosuusuudistus vuonna 2027, sote-kiinteistöjen yhtiöittämisvelvoitteet ja hyvinvointialueiden kiinteistöihin liittyvät sote-palveluverkkoratkaisut, sekä kiinteistöverotuksen uudistus 2027. Epävarmuustekijöitä on paljon. Limingan kunnan alueella myös yksityisen rakentamisen lähes täydellinen pysähtyminen on kääntänyt väestönkasvun negatiiviseksi, mikä näkyy tonttien myyntitulojen vähentymisenä ja aiheuttaa jo tällä hetkellä painetta palveluverkkotarkasteluiden tekemiseen. Vuonna 2027 voimaan tulevan ennakoidun valtionosuusuudistuksen näkökulmasta väestömäärä on saatava kasvuun, koska valtionosuuksien jakoperusteet vaikuttavat painottuvan väestömääriltään kasvaviin kuntiin. Viime aikaisten kehitysnäkymien perusteella kunnat eivät kuitenkaan voi laskea talouttaan valtionrahoituksen varaan, vaan verorahoituksen osuus kuntien rahoituspohjassa tulee kasvamaan. Myös tästä näkökulmasta kunnan väestömäärä on saatava kasvuun, jotta kunta pystyy kehittämään toimintojaan ja palveluitaan positiivisella tavalla.

Talvella 2024 julkaistun VM:n taloudellisen katsauksen sekä tilastokeskuksen keräämien tietojen perusteella Suomen talous on kääntynyt hienoiseen kasvuun vuoden 2024 aikana. Vuositasolla BKT:n ennakoidaan kuitenkin pienentyvän 0,3 % edellisvuodesta. Vuodelle 2025 BKT:n kasvuksi ennakoidaan 1,6 % ja 1,5 % vuodelle 2026. Kuluvan vuoden aikana työllisyyden ennakoidaan kääntyvän kasvuun ja myös korkokehitys näyttää edelleen laskevalta, jotka vahvistavat talouden kasvua ja ostovoiman kehittymistä. Julkisyhteisön alijäämäennuste oli 2024 vuonna 4,2 % ja talouden ennakoidun kasvun ja hallituksen toimien perusteella alijäämä olisi pienentymässä kahteen prosenttiin vuoteen 2029 mennessä. Pitkänkään aikavälin ennusteissa julkinen talous ei näytä kuitenkaan olevan kääntymässä ylijäämäiseksi merkittävistä elvytystoimenpiteistä huolimatta.

Loivaan laskuun kääntynyt korkokehitys ja inflaation taittuminen yhdessä toteutuneiden palkankorotusten kanssa ovat vahvistaneet kotitalouksien ostovoimaa, joka toivon mukaan alkaa pian heijastumaan talouden kasvunäkymiin etenkin yksityisten investointien osalta. Yksityisten investointien käynnistyminen isossa mittakaavassa näyttää kuitenkin vaativan myös rahoituslaitoksilta lainanantopolitiikan keventämistä nykyiseen nähden. Limingan kunnassa odotetaan, että asuntorakentamiseen muotoutunut patoutunut kysyntä alkaa jossain kohden purkaantumaan, mutta vielä ei pystytä ennakoimaan, missä vaiheessa tämä tapahtuu. Hallituksen aiomukset esimerkiksi nostaa asuntolainojen maksuaikoja 30 vuodesta 35 vuoteen ovat oikeansuuntaisia avauksia, joilla voi olla positiivinen vaikutus rahoituslaitosten asuntolainapäätöksiin. Myytäviä tontteja on hyvin ja kunnan palveluverkoissa on hyvin kapasiteettia vapaana, joten valmiudet talouden ja kunnan asukasmäärän kasvuun ovat kunnossa. Limingan työllisyystilanne on edellisvuosista hieman heikentynyt, mutta pysynyt kohtalaisen hyvänä, ollen 6,9 % maaliskuussa 2025.

Kuntien velvoitteiden lisääntymisen näkökulmasta ensi syksynä voimaantuleva laki oppimisen tuen uudistamisesta tulee aiheuttamaan resurssien lisäypainetta Sivistyspalveluiden talouteen. Uudistus

on luvattu kompensoida kunnille lisäämällä peruspalveluiden valtionosuutta 100 milj. euroa, mutta silti mm. Kuntaliiton tekemien laskelmien perusteella kunnille jää uudistuksesta enemmän kustannuksia katettavaksi. Vastaavien uudistuksien valtionosuuskompensoinnit ovat usein kohtaantuneet heikosti kuntien lisääntyneiden kustannuksia suhteen. Tämä on lapsirikkaana kuntana selkeä riski Limingan kunnalle. Kuntien valtionosuuksia leikataan 455 miljoonaa euroa sote-laskelmien tarkistumisen myötä vuodesta 2025 lähtien, joka heikentää myös Limingan kunnan valtionosuuksien kehitysnäkymiä. Verotuloihin sen sijaan ennakoidaan kasvua 2,1 milj. euroa, joka tulee pääasiassa talouden tasapainottamisohjelman yhteydessä päätetystä kunnallisveron korotuksesta 0,5 %.

Menokehityksen näkökulmasta positiivinen asia on talouden tasapainotusohjelman hyväksyminen osana kuluvan vuoden talousarviota ja talouden suunnitelmaa vuosille 2026-2027. Kuluvan vuoden ja kahden seuraavan vuoden aikana tärkeää on suunnitelmassa pysyminen, koska sen jälkeen taloustilanne näyttää selkeästi positiivisemmalta. Tärkeää on pidättäytyä menojen kasvattamisesta talouden tasapainotusohjelmassa sovitun ajan, jotta vuositate saadaan kunnan tulevat investointitarpeet edellyttämälle tasolle.

2 Tuloslaskelman toteutuminen

Tuloslaskelma (Ulkoinen)	TP 2024	TA 2025	TOT 1-3/2025	TOT-TA € 2025	TOT% 2025	Muutos % 2024-2025
TOIMINTATUOTOT	5 175 121	4 556 594	1 124 530	-3 432 063	24,7 %	-9,3 %
Myyntituotot	855 496	537 339	169 545	-367 794	31,6 %	23,6 %
Maksutuotot	908 505	822 150	253 964	-568 186	30,9 %	41,1 %
Tuet ja avustukset	945 361	812 301	209 222	-603 079	25,8 %	-52,8 %
Vuokratuotot	2 039 060	2 041 820	416 475	-1 625 345	20,4 %	4,3 %
Muut toimintatuotot	426 699	342 984	75 324	-267 659	22,0 %	-6,6 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	47 927		4 862	4 862		-50,0 %
TOIMINTAKULUT	-44 034 880	-45 454 784	-10 596 771	34 858 013	23,3 %	4,8 %
Henkilöstökulut	-26 829 339	-26 892 337	-6 498 796	20 393 541	24,2 %	1,6 %
Palkat ja palkkiot	-22 334 000	-22 162 011	-5 311 855	16 850 156	24,0 %	0,1 %
Henkilösivukulut	-4 495 339	-4 730 326	-1 186 941	3 543 385	25,1 %	8,8 %
Eläkekulut	-4 346 440	-4 294 762	-1 084 471	3 210 291	25,3 %	3,5 %
Muut henkilösivukulut	-489 130	-587 032	-165 230	421 802	28,1 %	29,6 %
Palvelujen ostot	-9 129 255	-10 297 836	-2 147 442	8 150 394	20,9 %	11,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 619 412	-3 564 614	-693 547	2 871 068	19,5 %	-12,2 %
Avustukset	-1 099 852	-1 402 200	-278 517	1 123 683	19,9 %	15,5 %
Muut toimintakulut	-3 357 023	-3 297 796	-978 469	2 319 327	29,7 %	29,2 %
TOIMINTAKATE	-38 811 833	-40 898 190	-9 467 379	31 430 811	23,1 %	6,9 %
VEROTULOT	21 113 713	23 178 000	5 674 642	-17 503 358	24,5 %	5,2 %
VALTIONOSUDET	21 118 978	21 411 226	5 497 008	-15 914 218	25,7 %	5,3 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-859 350	-875 500	-155 267	720 233	17,7 %	-37,5 %
Korkotuotot	23 812	15 000	-2 729	-17 729	-18,2 %	-1 059,1 %
Muut rahoitustuotot	45 519	50 500	2 205	-48 295	4,4 %	-24,5 %
Korkokulut	-925 497	-935 000	-154 585	780 415	16,5 %	-38,6 %
Muut rahoituskulut	-3 185	-6 000	-157	5 843	2,6 %	12,4 %
VUOSIKATE	2 561 508	2 815 536	1 549 005	-1 266 531	55,0 %	2,5 %
POISTOT JA ARV.ALENTUMISET	-4 128 873	-3 900 124	-1 010 476	2 889 648	25,9 %	-4,9 %
POISTOERON LIS (-) / VÄH (+)	983 736	983 736	245 934	-737 802	25,0 %	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-583 628	-100 852	784 463	885 315	-777,8 %	12,9 %

3 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoituslaskelma	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1-3/2025	TA-tot %
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	2 562 000	2 814 000	1 549 005	55
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät	-108 000	-100 000	-17 513	17,5
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-4 003 000	-3 265 000	-381 233	11,7
Rahoitusosuudet investointeihin	427 000	345 000	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	161 000	125 000	29 200	23,4
Toiminnan ja investointien rahavirta	-961 000	-81 000	1 179 459	-1456,1
Rahoituksen rahavirta				
Antolainojen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-1 650 000	0	0	
Antolainasaamisten vähennykset	153 000	5 000	123 000	2460
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		4 576 000	9 000 000	196,7
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 150 000	-4 500 000	-450 000	10
Lyhytaikaisten lainojen muutos	7 000 000	0	-10 000 000	
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varat ja po.n muut.		0		
Saamisten muutos		0	505 635	
Korottomien velkojen muutos	-742 000	0	-1 427 074	
Rahoituksen rahavirta	1 611 000	81 000	-2 248 439	-2775,9
Rahavarojen muutos	650 000	0	-1 068 980	

4 Talousarviotavoitteiden toteutuminen

ELINVOIMAINEN KUNTAYMPÄRISTÖ

Tavoite	Mittari	Tavoite 2025	Toteuma 1-3/2025
Työpaikkojen ja yritysten määrä kasvaa	Uudet perustetut yritykset (kpl)	yli 60 yritystä	Ei toteutunut (15 uutta perustettua yritystä)
	Vuokratut ja myydyt yritystontit (kpl)	yli 9 luovutettua tonttia	
	Yrityksille myönnettävien rakennuslupien määrä	2 rakennuslupaa	Toteutui (4 lupaa myönnetty)
	Keskimääräinen yritystonttien varausaika		
	Yhteisöverotulojen kehitys	Kasvu 5 % / vuosi	Toteutui (kasvu Q1: 10 %)
Pohjois-Suomen paras työllisyysaste ja alle 25-vuotiaiden täystyöllisyys	Työttömyysaste -%	< 6 %	Ei toteutunut : 6,9 % maaliskuun 2025
	Pitkäaikaistyöttömien määrä	< 50 henkilöä	Ei toteutunut (84 henkilöä)
	Nuorten työttömien määrä	< 30 henkilöä	Ei toteutunut (61 henkilöä)
	Kunnan osuus työmarkkinatuen kustannuksista (2022, 220 teur)	< 525 000 €	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä
Liminka yhdeksi luonto- ja teemamatkailun kärkikohteeksi Pohjois-Suomessa	Koulutusvientiryhmät	> 3 ryhmää / vuosi	Ei toteutunut (1 ryhmä)
	Ruutikankaalla pidettyjen kilpailujen määrä	> 5 kilpailua	Ei toteutunut (0 kilpailua)
	Ruutikankaalla pidettyjen muiden tapahtumien määrä	> 2 tapahtumaa	Ei toteutunut (0 tapahtumaa)
	VisitLiminka -sivuston kävijämäärä	> 20 000	Ei toteutunut (4 059 kävijää)

MAANKÄYTTÖ JA KUNTAKUVA

Tavoite	Mittari	Tavoite 2025	Toteuma 1-3/2025
Riittävä tonttitarjonta asukkaiden ja yritysten tarpeisiin	Vuosittainen tonttireservi (kaavallinen valmius)		
	- asuntotontit - yritystontit	150 kpl 50 kpl	Toteutui (156 kpl) Toteutui (101 kpl)
	joista rakentamiskelpoiset tontit		
	- asuntotontit, kpl - yritystontit, kpl	50 kpl 20 kpl	Toteutui (65 kpl) Toteutui (44 kpl)
Kunnan muuttotase on positiivinen	Muuttotase	Muuttotase on positiivinen	Ei toteutunut (kuntien välinen nettomuutto Q1: -20)
Kuntakeskuksen vetovoima kasvaa	Ydinkeskustan uusi kaava valmis/ei valmis	Ydinkeskustan uusi kaava valmis	Ei toteutunut.
	Meijerikorttelin suunnitelmat valmis/ei valmis	Meijerikorttelin suunnitelmat valmiit	Ei toteutunut.
	Tupoksen koulukorttelin kaava: valmis/ei valmis	Tupoksen koulukorttelin kaava valmis	Ei toteutunut.
	Myönnetty rakennusluvat uusille asunnoille	> 30 kpl	Ei toteutunut (myönnetty rakennusluvat 7 kpl)
Saavutettavuus ja liikenneyhteydet paranevat	Joukkoliikenteen nousijamäärät	Käyttäjien määrä kasvaa	Toteutui (tammikuu +18 %, helmikuu +15 %, maaliskuu +26 %)
	MAL-hankkeet	Yksi hanke toteutetaan	Ei toteutunut
	Lähijunayhteys ja kaksoisraide.	Lähijunaliikenteen käyttökustannuksista ja palvelutarpeesta on sovittu	Ei toteutunut

HYVINVOIVAT KUNTALAISET

Tavoite	Mittari	Tavoite 2025	Toteuma 1-3/2025
Osallistumista ja yhteisöllisyyttä tukevat toimintamallit on otettu käyttöön	Osallistava budjetointi: osallistuneiden kuntalaisten määrä	> 300 hlö	Toteutui (919 vastausta saatu)
	Osallistava budjetointi: voittaneiden investointien toteutusaste	100 %	Ei toteutunut (investoinnit ei ole vielä käynnistyneet)
	Kuntalaisfoorumeja järjestetään vuosittain Kuntalaisten kokema hyvinvointi kuntalaiskyselyssä.	> 2 kpl	Toteutui (2 kuntalaisfoorumia järjestetty)
	Hyvinvoinnin mittaamisen mallin valmiusaste	Vuonna 2024 luodun hyvinvoinnin mittaamismallin käyttöönotto	Ei toteutunut (ei ole mitattu)
Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen	HYTE-kerroin: sijoittuminen tulok-sissa Pohjois-Pohjanmaalla	Pohjois-Pohjanmaalla TOP 3:ssä	Toteutui
Tekemistä, näkemistä, kokemista	Isot, säännöllisesti järjestettävät tapahtumat säilyvät ja kehittyvät: Tapahtumia järjestetään yhteistyössä eri tahojen kanssa	Limingassa järjestetään: Lintukuvafestarit Kamarisoitto Limmi-festivaali Limingan suurmarkkinat Niittypäivät Viikateniiton MM-kisat Äxön-tapahtuma Pöllöfestivaalit Joulun avaus Wanhan Ajan Joulu + 1 uusi iso, säännöllinen tapahtuma	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
	Pieniä tapahtumia järjestetään ja uusia kehitetään: tapahtumia järjestetään yhteistyössä eri tahojen kanssa. Tapahtumien lkm.	Vähintään 10 pientä tapahtumaa vuoden aikana	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
	Tasokkaita kulttuuri-esityksiä / produktiota hankitaan kannattavasti tai yhteistyössä. Esityksien lkm.	Vähintään 10 esitystä vuoden aikana	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
	Kirjastojen lainausmäärä / asukas	Lainausmäärä / asukas > 20	Toteutui

TALouden TASAPAINO JA JOHTAMINEN

Tavoite	Mittari	Tavoite 2025	Toteuma 1-3/2025
Kuntakonsernin talous on tasapainossa	Toimintakate	Toimintakatteen kasvu ≤ verorahoituksen kasvu	Ei toteutunut (toimintakatteen kasvu 6,9 % vs. verotulojen kasvu 5,2 %)
	Verorahoitus		
	Investointien tulorahoitus %	Yli 80 %	Toteutui (tulorahoitus 387 %)
	Konsernin lainamäärä € /asukas	< koko maan keskiarvo	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä
	Vuosikate	Vuosikate kattaa poistot	Toteutui (vuosikate 1 549 005 € vs. poistot -1 010 476 €)
	Taseen ylijäämä	Taseessa on ylijäämää	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä
Omistajaohjauksella toteutetaan kuntastrategiaa	Omistajapoliittisten linjausten toteutuminen	Tavoitteiden toteutuminen	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä
	Konserniohjauskeskusteluiden käyttöönotto	Konserniohjauskeskustelut vähintään 2 x / vuosi. Haetaan omistajan omistajaohjaukselta tarvittaessa konserniohjauskeskusteluiden perusteella.	Toteutui (ohjauskeskustelut käyty Q1 osalta suunnitellusti)
	Yhtiökohtaisten tavoitteiden toteutuminen	Tavoitteiden toteutuminen	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä
	Omistajapoliittisten linjauksien ja omistajapoliittisen toimenpideohjelman päivittäminen vuosien 2024-2025 aikana.	Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty kunnanvaltuustossa ja omistajapoliittinen toimenpideohjelma hyväksytty kunnanhallituksessa.	Ei toteutunut (omistajapoliittiset linjaukset päätetty, toimenpideohjelma käsitellään syksyn 2025 aikana)
Hyvinvoiva, osaava, sitoutunut ja kehityshakuinen henkilöstö	Sairauspoissaolopäivät / työntekijä	Sairauspoissaolojen määrä < 15 pv/tt	Ei toteutunut (17,9 pv/tt).
	Keskimääräinen eläköitymisikä	> 64 vuotta	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä
	Henkilöstön kehityskeskustelut	Toteutunut 100 %	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä
	Henkilöstön osaaminen	Osaamisen kehittyminen koulutussuunnitelman mukaisesti. Koulutussuunnitelman toteutuminen.	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä
Oikea-aikainen, avoin ja monikanavainen viestintä	Julkaisujen määrä eri kanavissa	Jokainen hallinnonala viestii toiminnastaan vähintään 1 x / viikko	Toteutui.

5 Valtuustoon sitovien määrärahojen toteutuminen

Peruskunta

Tuloslaskelma (Ulk./Sis./Kesk.)	TP 2024	TA 2025	TOT 1-3/2025	TOT-TA € 2025	TOT% 2025	Muutos % 2024-2025
Vaalit						
TOIMINTATUOTOT	46 936					
TOIMINTAKULUT	-19 234	-12 156	-278	11 878	2,3 %	-89,5 %
TOIMINTAKATE	27 703	-12 156	-278	11 878	2,3 %	-89,5 %
Tarkastustoimi						
TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTAKULUT	-25 420	-23 071	-99	22 972	0,4 %	-30,0 %
TOIMINTAKATE	-25 420	-23 071	-99	22 972	0,4 %	-30,0 %
Konsernipalvelut						
TOIMINTATUOTOT	4 112 907	3 858 376	668 612	-3 189 764	17,3 %	-7,3 %
TOIMINTAKULUT	-7 441 373	-7 778 995	-1 693 838	6 085 157	21,8 %	6,7 %
TOIMINTAKATE	-3 327 930	-3 920 619	-1 025 226	2 895 393	26,1 %	18,4 %
Elinvoimapaalvelut						
TOIMINTATUOTOT	273 387	255 000	-2 351	-257 351	-0,9 %	-107,4 %
TOIMINTAKULUT	-1 782 205	-2 896 888	-437 780	2 459 108	15,1 %	3,2 %
TOIMINTAKATE	-1 508 818	-2 641 888	-440 130	2 201 758	16,7 %	12,1 %
Sivistyspalvelut						
TOIMINTATUOTOT	1 220 477	973 799	499 140	-474 659	51,3 %	7,3 %
TOIMINTAKULUT	-34 133 198	-33 856 388	-8 509 960	25 346 428	25,1 %	5,8 %
TOIMINTAKATE	-32 912 722	-32 882 589	-8 010 821	24 871 769	24,4 %	5,7 %
Hyvinvointipalvelut						
TOIMINTATUOTOT	325 450	307 800	154 299	-153 501	50,1 %	-1,7 %
TOIMINTAKULUT	-3 221 766	-3 383 447	-801 195	2 582 252	23,7 %	2,4 %
TOIMINTAKATE	-2 896 316	-3 075 647	-646 896	2 428 751	21,0 %	3,4 %

Peruskunta yhteensä	TP 2024	TA 2025	TOT 1-3/2025	TOT-TA € 2025	TOT% 2025	Muutos % 2024-2025
TOIMINTATUOTOT	5 979 156	5 394 975	1 319 701	-4 075 274	24,5 %	-4,0 %
TOIMINTAKULUT	-46 623 195	-47 950 945	-11 443 151	36 507 794	23,9 %	5,6 %
TOIMINTAKATE	-40 643 502	-42 555 970	-10 123 450	32 432 520	23,8 %	6,9 %

Liikelaitokset

Tuloslaskelma (Ulk./Kesk.)	TP 2024	TA 2025	TOT 1-3/2025	TOT-TA € 2025	TOT% 2025	Muutos % 2024-2025
Kunnallistekniikka liikelaitos						
LIIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	82 986	-35 835	142 067	177 902	-396,4 %	170,8 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	82 999	-35 835	142 067	177 902	-396,4 %	170,8 %
Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen liikelaitos						
LIIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	60 267	11 510	90 406	78 896	785,4 %	-32,3 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	501 127	451 378	200 373	-251 005	44,4 %	-18,0 %

Limingan kunta yhteensä

Limingan kunta yhteensä	TP 2024	TA 2025	TOT 1-3/2025	TOT-TA € 2025	TOT% 2025	Muutos % 2024-2025
TOIMINTATUOTOT	15 639 822	15 317 336	3 848 664	-11 468 672	25,1 %	-2,7 %
TOIMINTAKULUT	-54 499 581	-56 215 526	-13 320 905	42 894 621	23,7 %	3,9 %
TOIMINTAKATE	-38 811 833	-40 898 190	-9 467 379	31 430 811	23,1 %	6,9 %

5.1 Konsernipalvelut

Palvelualueen yleistavoitteen toteutuminen

Konsernihallinto:

Tavoitteena on kunnan toiminnan ja talouden ohjaus sekä yhteensovittaminen kuntastrategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Painopisteenä koko talousarviokaudella ovat kuntastrategian toteuttaminen ja talouden tasapainon toteuttaminen kuntaorganisaatiossa.

Yleiskuvaus palvelualueen palveluista ja tarkoituksesta

Konsernihallinto:

Konsernipalvelut jakautuu seuraaviin alueisiin: johtaminen, maankäyttö ja omaisuuden hallinta, hallinto- ja henkilöstöpalvelut, yhteistoimintaosuudet, talouspalvelut, it-palvelut ja konsernipalveluiden hankkeet. Konsernipalveluiden tehtävänä on ohjata kuntastrategian mukaisesti kuntakonsernin toimintaa ja koordinoida kunnan sidosryhmyötä.

Toimintaympäristöanalyysi

Konsernihallinto:

Toiminnan kehittämisen toteutuminen

Konsernihallinto:

Limingan kunta on mukana Kuntaliiton ja FCG:n USO -uuden sukupolven organisaatiot verkostoprojektissa (USO 2025-2026), jossa keskiössä on uuden valtuustokauden sujuva käynnistäminen sekä luottamusta rakentava ja pitkäjänteinen johtaminen. USO-verkostoprojektiin osallistuminen tukee kunnan tulevalle valtuustokaudella käynnistyvää strategiatyötä ja tähän liittyvää muutosten sekä uudistusten ennakkointia. USO-verkostoprojektissa toteutetaan luottamushenkilösparrauksia, joista ensimmäinen "Opit tulevaan valtuustokauteen ja hyvään päätöksentekoon" pidettiin maaliskuussa 2025.

Konsernipalveluissa on valmistauduttu valtuustokauden vaihtumiseen 1.6.2025. Kunnanvaltuuston nimeämä ohjelmatyöryhmä työskenteli tiiviisti vuoden 2024 aikana valmistellen tulevan valtuustokauden alusta voimaan tulevan luottamushenkilöorganisaation sekä kunnan hallintosäännön. Valtuusto hyväksyi luottamushenkilöorganisaation elokuussa (kv 26.8.2024 § 68). Tulevan valtuustokauden alusta kunnassa on kolme lautakuntaa ja pysyvistä ohjelmatyöryhmistä sekä viranomaislautakunnasta luovutaan. Valtuusto on hyväksynyt 1.6.2025 voimaantulevan hallintosäännön maaliskuussa (kv 24.3.2025 § 16). Valtuuston koko on 35 valtuutettua.

Tiedolla johtamisen ja raportoinnin kehittämistä jatketaan. Talouden seurantajärjestelmän ja raportoinnin osalta tilanne on hyvä ja myös henkilöstöraportointi on edistynyt. Henkilöstöraportoinnin kuntoon saattamisen jälkeen tullaan siirtymään toimialajohdon tietojohdantamisen kehittämiseen jo olemassa olevan Johdon työpöytä -sovelluksen avulla. Henkilöstösuunnitteluohjelma otettiin käyttöön talousarviovuoden 2025 valmistelussa.

Henkilöstön tietoturva- ja tietosuojakoulutusten kattavuutta on laajennettu muuttuneen turvallisuustilanteen ja tiukentuneiden tietosuojamääräysten johdosta. Koulutusten tavoitteena on varmistaa kunnan digitaalisten työvälineiden turvallinen käyttö sekä henkilöstön riittävä osaaminen tietosuojaan liittyvistä asioista. Koulutukset ovat osa kunnan riskienhallintaa. Henkilöstön tietoturva- ja tietosuojaosaamisen kehittymistä on tarkoitettu seurata tietojenkalastelusimulointien ja näistä saatavien raporttien avulla syksyn 2025 aikana.

Henkilöstön työhyvinvoinnin tukemiseksi valmisteltu Työhyvinvoinnin rakentajat ESR+ -hanke sai myönteisen rahoituspäätöksen maaliskuussa 2025. Hankkeeseen rekrytoitiin maaliskuun aikana kaksi työhyvinvointikoordinaattoria. Hankkeessa on tavoitteenauusien toimintamallien kehittäminen, jotka lisäävät työntekijöiden ymmärrystä hyvinvoinnin teemoista. Hankkeen teemoina ovat aivoystävällinen työnantaja, liike on lääke, naistenveys ja hyvinvointia tukevat toimintamallit. Limingan kunta on hankkeen päätoteuttaja ja päätötoteutuksessa kuntakumppaneina ovat Li, Utajärvi ja Vaala. Oulun Yliopisto ja Työterveyslaitos osallistuvat hankkeeseen omilla osahankkeillaan. Hankkeen toteutusaika on 1.4.2025-30.9.2027.

Talouden toteutuminen

Konsernihallinto:

Tuloslaskelma (Ulk./Sis./Kesk.)	TP 2024	TA 2025	TOT 1-3/2025	TOT-TA € 2025	TOT% 2025	Muutos % 2024-2025
TOIMINTATUOTOT	1 406 296	1 130 046	152 260	-977 786	13,5 %	-43,6 %
Myyntituotot	1 111 104	861 946	231 963	-629 983	26,9 %	16,2 %
Maksutuotot	-751					
Tuet ja avustukset	268 148	263 100	-89 275	-352 375	-33,9 %	-267,4 %
Muut toimintatuotot	27 795	5 000	9 572	4 572	191,4 %	-43,9 %
TOIMINTAKULUT	-4 083 779	-4 250 261	-829 806	3 420 455	19,5 %	5,3 %
Henkilöstökulut	-1 274 936	-1 287 200	-244 211	1 042 989	19,0 %	-7,7 %
Palvelujen ostot	-2 292 880	-2 451 485	-412 797	2 038 688	16,8 %	0,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 226	-30 350	-3 276	27 074	10,8 %	18,8 %
Avustukset	-250	-1 000	-3 333	-2 333	333,3 %	
Muut toimintakulut	-498 486	-480 226	-166 188	314 038	34,6 %	52,8 %
TOIMINTAKATE	-2 677 482	-3 120 215	-677 546	2 442 669	21,7 %	30,8 %

Konsernipalveluiden toimintakulut alittavat maaliskuun kumulatiivisen talousarvion 271 t€. Alitus johtuu pääasiassa tukien ja avustuksien tilinpäätösjaksotuksista sekä maanvuokratuottojen kertymän ajoittumisesta kesän ajalle. Toimintakulut ovat toteutuneet pääasiassa talousarvion mukaisesti. Koneiden ja laitteiden vuokramenoissa (IT-palvelut) on ylitystä talousarvioon nähden 66 t€, joka johtuu pääasiassa huhti-kesäkuun leasinglaskujen kirjatumisesta maaliskuun kirjanpitoon.

Palvelualueen keskeisten muutosten ja toimenpiteiden toteutuminen

Konsernihallinto:

- Kunta- ja aluevaalit on järjestetty ja uusi valtuusto aloittaa toimintansa tulevan valtuustokakuden alussa 1.6.2025.
- Valtuustokauden vaihtuminen näkyy olennaisella tavalla konsernipalveluiden toiminnassa. Valtuuston hyväksymän luottamushenkilöorganisaation muutoksen myötä konsernipalveluiden palvelualue muuttuu toiminnallisesti siten, että konsernipalveluiden kokonaisuuteen kuuluva omaisuuden hallinta siirtyy tulevan valtuustokauden alusta elinympäristölautakunnan alaiseksi elinympäristöpalvelut kokonaisuudeksi.
- Valtuustokauden alusta voimaan tuleva hallintosääntö on hyväksytty valtuustossa maaliskuussa 2025.
- Kunnan tilintarkastusyhteisö vaihtuu ja uutena tilintarkastusyhteisönä toimii BDO Oy.
- Henkilöstön työhyvinvointikysely on toteutettu ja sen työstäminen on meneillään palvelualueilla.
- Uusi työterveyshuollon palveluntuottaja on valittu ja neuvottelut etenevät suunnitellusti siten, että uusi palveluntuottaja aloittaa toimintansa 1.6.2025.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Konsernihallinto:

Kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät sekä toimintatapojen kehittäminen ovat konsernipalveluiden vastuulla. Maaliskuun loppuun mennessä kunnanhallitus on kokoontunut viisi kertaa ja kunnanvaltuusto kaksi.

Kunta- ja aluevaalit järjestettiin huhtikuussa 2025. Molemmat vaalit toteutettiin kunnan omana työnä ja työllistivät konsernipalveluiden sihteeristöä sekä vaalien käytännön järjestelyiden ja vaalitoimielinten toiminnan osalta. Tulevaan valtuustokauteen valmistautuminen on konsernipalveluissa meneillään.

Työterveyspalveluiden palveluntuottaja vaihtuu 1.6.2025. Uuden palveluntuottajan kanssa neuvottelut ovat sujuneet suunnitelman mukaisesti ja palveluiden siirto uudelle palveluntuottajalle on meneillään.

KVTES:n palkkausjärjestelmä uudistuu ja uusi tasopalkkajärjestelmä tuli voimaan 1.2.2025. Tasopalkkajärjestelmä korvaa tehtävän vaativuuden arviointijärjestelmän (TVA). Tasopalkkajärjestelmä perustuu osaamisen ja vastuun tasokriteereihin, jotka on määritelty palkkaliitteissä. Osaamisen ja vastuun tasoja on palkkaryhmittäin kolme (A, B ja C). Tasopalkkajärjestelmän käyttöönotto kunnassa on meneillään ja järjestelmä tulee ottaa kunnassa käyttöön 30.9.2025 mennessä.

Työhyvinvointikysely on toteutettu koko kunnan henkilöstölle maaliskuun aikana. Kyselynä käytettiin kuntien eläkevakuutusyhtiö Kevan hallinnoima työhyvinvointikyselyä, toteutettiin toisen kerran maaliskuun aikana. Kyselyn vastausprosentti oli 65,1, joka edellisellä kerralla oli 72,9 %. Koko kunnan tasolla kyselyn tulokset ovat hyvät. Palvelualueet työstävät kyselyn tuloksia yhdessä henkilöstön kanssa ja kokoavat vahvuudet sekä kehittämiskohteet kesäkuun puoliväliin mennessä. Yhteenveto-

koosteeseen palataan kesälomien jälkeen.

Kuntakonsernin tehokas toiminta ja talouden tasapaino ovat koko valtuustokauden tavoitteena. Talousarvion 2024 yhteydessä tehdyn talouden tasapainottamisohjelman toteutuminen on välttämätöntä, jotta kunnan talous saadaan kestäväälle pohjalle tuleviin investintitarpeisiin suhteutettuna. Investointeja toteutetaan maltillisesti seuraavina vuosina, kunnes vuosikate saadaan tavoitetasolle.

Hallitus on kaavaillut työsuhdepyörän veroetuuden poistamista vuoden 2026 alusta. Kunnassa tarkastellaan etuuden jatkamista hallituksen päätöksen selkiinnyttyä. Työsuhdepyöräetuuden on otanut käyttöön reilut 40 työntekijää.

Konsernipalveluissa on varattu vuoden 2025 osallistuvan budjetoinnin toteuttamiseen 25 000 euroa. Määrärahan käytetöstä on järjestetty kuntalaisille kysely, jossa kuntalaiset saivat äänestää ideoita 2000 euron, 5 000 euron ja 10 000 euron hintakategorioissa. Osallistuvan budjetoinnin tulos selviää loppukeväästä.

Palvelualueen strategisten tavoitteiden toteutuminen

Konsernihallinto:

Näkökulma	Tavoite	Toimenpide	Mittari	Tavoite 2025	Toteuma 1-3/2025
Talous	Kuntakonsernin talous on tasapainossa	Aktiivinen talouden ohjaaminen siten, että konsernipalveluiden alkuperäisen talousarvion vuosikate ei vaadi muutoksia 2025 aikana Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpanon mukaiset toimenpiteet	Toteutunut: kyllä/ei Kunnan tilikauden ylijäämä taloussuunnittelukaudella 2026-2027 ≥ 0 € Kunnan investoinnit $\leq$ vuosikate taloussuunnittelukaudella 2025-2027	Alkuperäisen talousarvion vuosikatetasoon pääseminen Kunnan talouden tasapainottamistoimenpiteet viedään käytäntöön siten, että suunnittelukaudella 2026-2027 päästään tilikauden tuloksessa positiiviselle tasolle Tasapainottamisohjelman mukainen tavoite: investoinnit enintään vuosikatteen tasolla.	Ei toteutunut (Tukien ja avustuksien tilinpäätösjaottelusta johtuen). Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Toteutui (nettoinvestoinnit vuosikatetta pienemmät)
Henkilöstö	Hyvinvoiva, osaava ja kehityshakuinen henkilöstö	Henkilöstön työhyvinvointia tuetaan ja korvaavan työn mallin käyttöä edistetään aktiivisesti Kehityskeskustelut	Sairauspoissaolo-% Kehityskeskusteluiden	Sairauspoissaolojen määrä vähentyy vuoden 2025 aikana Kehityskeskustelujen	Toteutui (poissaolopäivien määrä vähentynyt 268 päivää) Raportoidaan

		toteutetaan 100 %:sti Koulutuspäivien lukumäärä ≥ 3/henkilö	toteuma-% Koulutuspäivien keskimääräinen lukumäärä/henkilö	toteuma 100 % Koulutuspäivien lukumäärä ≥ 3/henkilö.	tilinpäätöksen yhteydessä Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä
Toiminta	Henkilöstön tietoturvaosaamisen ja yleisen tietoturvan tason vahvistaminen vastaamaan nykyisiä turvallisuusympäristön vaatimuksia	Navisec tietoturva- ja tietosuojakoulutuksen toteuttaminen henkilöstölle ja luottamushenkilöille	Koulutuksen toteuma-%	Kaikki kunnan henkilöstö ja luottamushenkilöistä ovat käyneet koulutuksen hyväksytysti, toteuma 100 %.	Toteuma 17,04 %

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toteutuminen

Konsernihallinto:

Konserseni palveluiden henkilöstö ja koulutussuunnitelma on toteutunut suunnitellusti alkuvuoden aikana. Osa koulusihteeri palveluista on ostettu Monetra Oulu Oy:ltä.

Verrattaessa sairauspoissaolopäiviä edellisen vuoden samaan ajankohtaan on päivien määrässä pientä laskua.

Henkilöstömäärä 31.12.	2022	2023	2024	2025
Vakinaiset, lkm	13,69	13,86	13,86	13,86
Määräaikaiset, lkm	0	1	0	0
Sijaiset, lkm	0	0	0	0
Työllistetyt (vuoden aikana), lkm	0	0	0	0
Henkilöstö yhteensä	13,69	14,86	13,86	13,86

Eläkkeelle jäänti (tehtävä)	2023	2024	2025
toimistosihteeri	1		
koulusihteeri		1	1

Uudet vakinaiset virat/tehtävät	2023	2024	2025
hallintosihteeri	1		
toimistosihteeri (varhaiskasvatus)		1	

5.2 Maankäyttö ja omaisuuden hallinta

Palvelualueen yleistavoitteen toteutuminen

Maankäyttö ja omaisuudenhallinta:

Maapolitiikkaa on toteutettu erillisen valtuuston hyväksymän kaavoituksen ja maanhankinnan periaatteet ohjelman ja Kaavoituskatsauksen 2023-2025 mukaisesti.

Limingan maankäytön suunnittelua on edelleen jatkettu asunto- ja työpaikka-alueiden kehittämisellä hyödyntäen kaksoisraidensuunnitelmien mahdollisuuksien muun muassa valmistelemalla lausunto väylävirastolle Liminka- Oulu kaksoisraide ratasuunnitelmasta.

Lausunnon keskeinen tavoite oli varmistaa seisakkeiden sijoittumista Kirkonkylälle ja Tupokseen.

Kunnallistekniikan investointihankkeita on suunniteltu talousarvion mukaisesti. Merkittävimmät infrarakentamisen hankkeet ovat olleet Kuormatien uudisrakentamisen suunnittelu ja Lakeuden EKO:n jäteaseman suunnittelu.

Yleiskuvaus palvelualueen palveluista ja tarkoituksesta

Maankäyttö ja omaisuudenhallinta:

Maanhankinnan valmistelu ja maaomaisuuden hallinta: Maaomaisuuden hallinta vastaa maanhankinnasta, tonttimyynnistä sekä niihin liittyvien sopimusten hallinnasta. Kunta hankkii maata kaavoittavaksi asuin- ja yrityskäyttöön. Alueet sijoittuvat pääosin olemassa olevaan taajamaan ja sen läheisyyteen. Maata hankitaan ensisijaisesti vapaaehtoisin kaupoin tai vaihtamalla ja kunta käy aktiivisesti neuvotteluja maanomistajien kanssa. Maapolitiikan tavoitteet on määritetty kunnanvaltuuston hyväksymässä kaavoituksen ja maanhankinnan periaatteet ohjelmassa.

Kaavoitus: Kaavoituksen tehtävänä on ylläpitää riittävää kaavavarantoa. Kaavoitus mahdollistaa kunnan hallitun kasvun sekä toimintojen järkevän sijoittumisen kunnassa. Kaavoitusta on toteutettu kunnanvaltuuston hyväksymien Kaavoituskatsauksen 2023–2025 ja Limingan kasvualueet 2020–2040 -ohjelman mukaisesti.

Rakennusvalvonta: Rakennusvalvonta valvoo, ohjaa ja neuvoo rakentamista. Limingassa rakennusvalvonta on asiakaslähtöistä ja lupakäsittelyt ovat ketteriä sekä oikea-aikaisia. Rakennusvalvonnalla on tärkeä rooli kaavan toteuttamisessa sekä kaavoitusmahdollisuuksien ja kunnan kasvumahdollisuuksien säilyttämisen kannalta kaavoittamattomilla alueilla. Työtä ohjaavat lait, asetukset ja kunnan linjaukset.

Jätehuoltoviranomanen: Lakeuden EKO-lautakunta toimii jätehuoltoviranomaisena Limingan kunnan alueella. Lakeuden EKO kehittää yhdessä jäteasemien palveluntuottajan kanssa alueen jätehuoltoa ja kestävästä kehitystä sekä antaa neuvontaa ja opastusta.

Rakennuttaminen: Rakennuttaminen on rakennushankkeiden johtamista, organisointia, budjetointia, kustannusseurantaa ja sopimusten hallintaa sekä suunnittelunohjausta. Rakennuttaja toimii kunnan edustajana hankkeissa osapuolien välillä ja huolehtii, että hankkeen päätökset tehdään oikeaan aikaan ja perustuvat oikeaan tietoon.

Yhtiöiden ja vuokrataloyhtiön ohjaus: Limingan kunnan omistamat yhtiöt toimivat kuntakonsernin laatimien omistajapoliittisten linjausten mukaisesti. Omaisuuden hallinta seuraa ja ohjaa talousarvion ja -suunnitelman tavoitteiden toteutumista.

Omaisuuden hallinnan organisaatio vastaa yleisesti kunnan omaisuuden hallinnasta ja niihin tarvittavien palveluiden tilaamisesta.

Toimintaympäristöanalyysi

Maankäyttö ja omaisuudenhallinta:

Rakentamislain muutokset ovat muuttaneet ja tulevat edelleen muuttamaan maankäyttöä ja sen suunnittelua ennakoivampaan suuntaan - laadittavissa selvityksissä rakentamisen vaikutukset ympäristöön ja luontoon sekä kulttuuriarvoihin tulee tehdä ennakoivammin, laajemmin sekä pidemmällä ajallisella tarkastelulla. Tämä on huomioitu Limingan kunnan kaavoitushankkeiden selvityksissä ja aikataulutuksessa.

Energiamurroksen keskellä puhtaan energiatalouden ja teollisuuden ratkaisut ovat kasvattaneet merkitystään ja teknologian kehittyessä tonttikysyntä on ollut kasvussa. Limingan kunnan alueella uusiutuvan energian ratkaisujen potentiaalimahdollisuuksien ja sijaintipaikkojen selvityksen avulla tullaan saamaan lupaprosessiin sujuvuutta ja ennakoitavuutta, joka on välttämätöntä hankkeiden mittaluokan kasvaessa ja vaadittavien selvitysten osuuden kasvaessa. ELY-keskus ohjaavana ja osittain valvovana viranomaisena määrittelee selvitystarpeet, ja rakennusvalvonnan sekä kaavoituksen tulee noudattaa niitä.

Pidemmän aikavälin kestävyys ja tutkittuun tietoon perustuvan tilannekuvan hyödyntäminen päätöksenteossa luo paremmat mahdollisuudet saavuttaa tasapaino myös kunnallistekniikan korjausvastuun hallinnassa.

Toiminnan kehittämisen toteutuminen

Maankäyttö ja omaisuudenhallinta:

Keskeinen toiminnan kehittäminen kohdistuu yleisellä tasolla koko maankäytön ja omaisuudenhallinnan henkilöstön ammatillisen osaamisen päivittämiseen lainsäädännön muuttuessa. Merkittävin muutos oli, että uusi rakentamislaki (RakL 751/2023) korvasi maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 132/1999) 1.1.2025 alkaen. Maankäyttöä koskevat pykälät jäivät voimaan ja laki nimettiin alueidenkäyttölainsäädännöksi (752/2023).

Edellä mainitut lakimuutokset haastaa rakennusvalvontaa, mutta myös koko maankäytön ja omaisuuden hallinnan henkilöstöä uudistamaan toimintatapoja ja valmistautumaan lakimuutokseen ja sen tulkintaan. Henkilöstö on osallistunut aktiivisesti ELY-keskuksen, Väyläviraston ja

ministeriöiden järjestämiin koulutuksiin lainsäädännön ja asetusten tulkinnasta ja soveltamisesta.

Palvelualueen prosessien selkiinnyttämistä jatkettiin henkilöstön tehtäväkuvien ja vastuiden selkiinnyttämisellä.

Talouden toteutuminen

Maankäyttö ja omaisuudenhallinta:

Tuloslaskelma (Ulk./Sis./Kesk.)	TP 2024	TA 2025	TOT 1-3/2025	TOT-TA € 2025	TOT% 2025	Muutos % 2024-2025
TOIMINTATUOTOT	2 706 610	2 728 330	516 353	-2 211 977	18,9 %	14,4 %
Myyntituotot	123 922	113 200	6 900	-106 300	6,1 %	111,6 %
Maksutuotot	303 603	280 750	50 592	-230 158	18,0 %	158,9 %
Muut toimintatuotot	2 279 085	2 334 380	458 862	-1 875 518	19,7 %	7,1 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	536					
TOIMINTAKULUT	-3 357 594	-3 528 733	-864 032	2 664 701	24,5 %	8,2 %
Henkilöstökulut	-563 795	-588 662	-130 412	458 250	22,2 %	2,5 %
Palvelujen ostot	-2 026 934	-2 153 320	-543 743	1 609 577	25,3 %	11,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-149 936	-141 955	-25 121	116 834	17,7 %	-33,6 %
Muut toimintakulut	-616 929	-644 796	-164 756	480 040	25,6 %	12,2 %
TOIMINTAKATE	-650 447	-800 403	-347 679	452 724	43,4 %	0,0 %

Toimintatuotot ovat alittuneet suhteessa talousarvioon yhteensä 166 t€. Toisaalta myös toimintakulut ovat alittuneet 18 t€, koska henkilöstökulut sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnat ovat toteutuneet alle talousarvion. Tulot ovat toteutuneet niin paljon alle talousarvion, että maaliskuun lopun toimintakate on 148 t€ alijäämäinen. Myyntituotot ja maksutuotot ovat alittuneet johtuen yhdyskuntapalvelumaksujen arvioitua pienemmästä toteumasta.

Maankäytön ja omaisuuden hallinnan toimintatuotot muodostuivat tonttien myyntituotoista, tonttien vuokratuloista, maatalouden peltovuokrasta, metsähoidon myyntituotoista sekä tilojen vuokratuloista. Merkittävin tekijä talousarvion tavoitteesta jäämiseen oli edelleen jatkunut matalasuhdanne ja siten tonttien myynti ei toteutunut tavoitteiden mukaisesti.

Palvelualueen keskeisten muutosten ja toimenpiteiden toteutuminen

Maankäyttö ja omaisuudenhallinta:

Merkittävin muutos oli, että uusi rakentamislaki korvasi maankäyttö- ja rakennuslain 1.1.2025 alkaen. Maankäyttöä koskevat pykälät jäivät voimaan ja laki nimettiin alueidenkäyttölaki.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Maankäyttö ja omaisuudenhallinta:

Maapolitiikkaa on toteutettu erillisen valtuuston hyväksymän kaavoituksen ja maanhankinnan periaatteet ohjelman ja Kaavoituskatsauksen 2023–2025 mukaisesti. Merkittävimmät valmistelussa

olevat kaavahankkeet ovat

- Ruutikankaan ja Liminganlahden osayleiskaava,
- Tupoksen asemakaavan muutos ja laajennus vesikarin ja Saunarannan alueilla,
- Ydinkeskustan asemakaavamuuotos, uusi asemanseutu sekä
- Emäntäkoulun alueen asemakaavan muutos.

Limingan maankäytön suunnittelua on edelleen jatkettu asunto- ja työpaikka-alueiden kehittämisellä hyödyntäen kaksoisraidesuunnitelmien mahdollisuuksia muun muassa valmistelemalla lausunto väylävirastolle Liminka-Oulu kaksoisraide ratasuunnitelmasta. Lausunnon keskeinen tavoite oli varmistaa seisakkeiden sijoittumista Kirkonkylälle ja Tupokseen.

Maanhankintaa ja hankintaneuvotteluja maanomistajien kanssa on jatkettu vireillä olevien kaavahankkeiden tavoitteiden toteuttamisen mukaisesti.

Asuntorakentamisen tonttireserviä ei toistaiseksi ollut tarve lisätä, sillä tontteja on rakentamisen vauhtiin nähden hyvin Limingassa myytävänä. Kuntastrategian talousarvion mukainen asuntotuotantotavoite oli 60–70 asuntoa vuodessa, joka on samaa luokkaa kuin kolmena edellisenä vuotena. Omakotitalojen tonttikysyntä on jatkunut hiljaisena alkuvuoden 2025. Yhden rivitalohankkeen osalta on valmistelu käynnissä rakennusluvan hakemiseen. Merkittävin tekijä toteumaan on edelleen jatkunut matala suhdanne.

Jätehuollon osalta valmistelussa oli jäteaseman ja siirtoaseman toimijan kilpailutuksen valmistelu uudistetulla toimintamallilla, jossa selkiinnytetään jätehuoltoviranomaistyön ja palveluntuottajan roolia.

Palvelualueen strategisten tavoitteiden toteutuminen

Maankäyttö ja omaisuudenhallinta:

Maankäyttö ja omaisuuden hallinnan strategiset tavoitteet ovat riittävä tonttitarjonta asukkaiden ja yritysten tarpeisiin, kunnan vetovoiman ja kunnan keskusta-alueen kehittäminen, hyvät liikenneyhteydet ja julkinen liikenne, kestävä kehitys ja uusien innovaatioiden hyödyntäminen. Tavoitteiden toteutuminen on esitetty alla olevassa taulukossa Maankäyttö ja kuntakuva.

Maankäyttö ja omaisuuden hallinnan toimintasuunnitelma perustuu strategiaan tavoitteisiin. Niiden toteutuminen on kuvattu luvussa Toimintasuunnitelman toteutuminen.

Tavoite	Mittari	Tavoite 2025	Toteuma 1-3/2025
Riittävä tonttitarjonta asukkaiden ja yritysten tarpeisiin	Vuosittainen tonttireservi (kaavallinen valmius) asuntotontit yritystontit	120 kpl 20 kpl	Toteutui: 156 (1-3/2025) Toteutui: 101 (1-3/2025)
	joista rakentamiskelpoiset tontit asuntotontit, kpl yritystontit, kpl	60–70 kpl 20 kpl	Toteutui: 65 (1-3/2025) Toteutui: 44 (1-3/2025)

Kunnan muuttotase on positiivinen	Muuttotase	Muuttotase on positiivinen	Ei toteutunut: Muuttotase 1.1.2025 - 31.3.2025 on -12 henkilöä.
Kuntakeskuksen vetovoima kasvaa	Liike-, toimitila- ja asuinrakentamisen kasvattaminen sekä tyhjien liikeilojen väheneminen kuntakeskuksessa. Kirkonkylän ja Tupoksen asukasluku uudet yksityiset investointihankkeet	+ 40 asukasta / vuosi > 5 uudisrakennus-hanketta	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Tilastokeskuksen aineisto päivittyy viiveellä. Vuoden 2024 lopun tilanne: Kirkonkylä 5118 Tupos 3097 Ei toteutunut 1-3/2025. Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä koko vuodelta.
Saavutettavuus ja liikenneyhteydet paranevat	Joukkoliikenteen nousijamäärät MAL-hankkeet Lähijunayhteys ja kaksoisraide.	Käyttäjien määrä kasvaa Kunnasta vähintään 1 hanke hyväksytty suunnitelmaan Lähijunaselvitys hyväksytty, kokeilun käynnistyminen. Kaksoisraiteen suunnittelua jatketaan vuonna 2025.	Toteutui: Kasvua joka kuukausi edelliseen vuoteen verrattuna. Tammikuu +18 % Helmikuu +15 % Maaliskuu +26 % Toteutui: 1 hanke edennyt suunnitteluvaiheeseen Edunvalvontatyö lähijunakokeilun käynnistämiseksi jatkuu. Edistyminen edellyttää myönteistä päätöstä Oulun seudun kunnilta. Ratasuunnitelman hyväksymistyö etenee suunnitelmien mukaan.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toteutuminen

Maankäyttö ja omaisuudenhallinta:

Maankäyttö ja omaisuuden hallinnan vastuualueella virat ja työsuhteet ovat olleet täytettyinä.

Henkilöstö on osallistunut aktiivisesti ELY-keskuksen, Väyläviraston ja eri ministeriöiden järjestämiin tietoiskuihin sekä koulutuksiin lainsäädännön ja asetusten tulkinnasta ja soveltamisesta.

Henkilöstömäärä 31.12.	2022	2023	2024	2025
Vakinaiset, lkm.	7	8	8	8
Määräaikaiset, lkm	1	1	1	1
Sijaiset, lkm	0	0	0	0
Työllistetyt (vuoden aikana), lkm	0	0	0	0
Henkilöstö yhteensä	8	9	9	9

5.3 Elinvoimapalvelut

Palvelualueen yleistavoitteen toteutuminen

Elinvoimapalveluiden kokonaistilanne on edennyt suunnitelmien mukaisesti. Tuotot ja menot eivät ole toteutuneet talousarvion nykytilanteen mukaisesti, koska Elinvoimapalveluissa talousarvio ei jakaudu tasaisesti kuukausittain, vaan kulut aiheutuvat hankintapäivän mukaan ja tuotot pääsääntöisesti hankkeiden maksatusajankohdan mukaan.

Yleiskuvaus palvelualueen palveluista ja tarkoituksesta

Elinvoimapalvelut on tuottanut elinkeino-, viestintä-, markkinointi-, työllisyys-, kehittämisen ja hanketoiminnan palvelut. Elinvoimapalvelut on toiminut kuntastrategian linjausten mukaisesti, on vastannut sidosryhmätyöstä omalta osaltaan ja koordinoinut kunnan hankesalkkua.

Toimintaympäristöanalyysi

Vuoden 2025 alun aikana toimintaympäristö on selkeästi ollut positiivisempi kuin aiempina vuosina. Maailmantilanne vaikuttaa Liminkaan samalla tavoin kuin kaikkiin muihinkin suomalaisiin kuntiin, mutta alkuvuodesta on kuitenkin ollut kiva positiivinen pohinä vireillä.

Toiminnan kehittämisen toteutuminen

Toimintaa on kehitetty kuntastrategian ja talousarvion linjausten mukaisesti.

Talouden toteutuminen

Tuloslaskelma (Ulk./Sis./Kesk.)	TP 2024	TA 2025	TOT 1-3/2025	TOT-TA € 2025	TOT% 2025	Muutos % 2024-2025
TOIMINTATUOTOT	273 387	255 000	-2 351	-257 351	-0,9 %	-107,4 %
Myyntituotot	438					
Tuet ja avustukset	264 191	245 000	-2 351	-247 351	-1,0 %	-108,3 %
Muut toimintatuotot	8 758	10 000		-10 000		-100,0 %
TOIMINTAKULUT	-1 782 205	-2 896 888	-437 780	2 459 108	15,1 %	3,2 %
Henkilöstökulut	-798 356	-983 139	-166 775	816 364	17,0 %	-9,1 %
Palvelujen ostot	-558 430	-1 292 757	-173 322	1 119 435	13,4 %	15,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-67 256	-1 750	-812	938	46,4 %	-87,9 %
Avustukset	-271 424	-530 000	-78 641	451 359	14,8 %	22,9 %
Muut toimintakulut	-86 739	-89 242	-18 229	71 013	20,4 %	-8,1 %
TOIMINTAKATE	-1 508 818	-2 641 888	-440 130	2 201 758	16,7 %	12,1 %

Talous ei elinvoimapalveluissa noudata tasaisten kuukausittaisten erien mallia, vaan niin tuotot kuin kulut aiheutuvat pitkälti tapahtumakohtaisesti eli kun tehdään tietty hankinta tai saadaan

hankkeeseen toteutuneiden kulujen perusteella maksatus. Varsinkin alkuvuoden osalta on kuluja paljon tulematta, kun työllisyysalueen palvelut, laskutus ja henkilöstönsiirto on vielä vaiheessa.

Tässä vaiheessa ei merkkejä merkittävistä poikkeamista toimintakuluissa.

Palvelualueen keskeisten muutosten ja toimenpiteiden toteutuminen

Alkuvuosi on lähtenyt liikkeelle normaalin kiireisesti. Hankepalveluissa pyörii kaksi isoa kehittämishanketta ja kaksi pienempää omaa kehityshanketta sekä joukko investointihankkeita.

TE-uudistus on tapahtunut vuoden vaihteessa ja yhteistoiminnan käyntiinsaaminen työllisyysalueen kanssa vaatii edelleen resurssillisesti myös kunnan puolelta. Myös uuden kuntaan siirtyvän henkilöstön perehdyttäminen kunnan toimintamalliin vaatii resurssillisesti alkuvuonna vielä normaalia enemmän.

Palvelualueen keskeiset toimenpiteet ovat edenneet alkuvuoden aikana suunnitellusti.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Vaikka työttömien määrä kansallisesti on hieman on kasvanut vuoden alkupuolella, on kunnan työttömyys pysynyt maakunnan matalimpana. TE-palvelu-uudistus on osittain tapahtunut vuoden vaihteessa, kun Oulun seudun työllisyysalue on aloittanut toimintansa. Kuntaan siirtyvä valtion henkilöstö ei ole vielä siirtynyt kuntaan, se tapahtuu vuoden toisella kvartaalilla, jolloin voidaan sanoa, että TE-palvelu-uudistuneen tapahtuneen meidän kunnan osalta kokonaisuudessaan.

Viestinnässä on alkuvuoden aikana panostettu mielikuva- ja tonttimainontaan ja laitettu liikkeelle mm. Rakentaja-messujen asuintonttikampanja. Matkailumarkkinointia on jatkettu aktiivisesti Pohjolan Rengastien ja Visit Arctic Coast -kanavien avulla. Ruutikankaan osalta verkkosivut on siirretty uudelle alustalle ja kunnan matkailu- ja viestintätoimen hallittaviksi.

Edunvalvonnan osalta on alkuvuoden aikana tavattu yhteistyötahoja kunnan ja varsinkin elinvoiman näkökulmasta tärkeissä strategisissa aiheissa. Lisäksi elinvoimaohjelman luonnos on viety kunnanhallitukseen kommentoinnille. Ohjelma on tarkoitus viedä kunnanvaltuuston päätettäväksi vielä kevään aikana.

Tapahtumatuotannon osalta on edennyt suunnitelman mukaisesti ja Limingan Kehitys Oy:hyn palkattu kunnan ensimmäinen tapahtumatuottaja alkuvuoden aikana. Tapahtumatuotannon siirto kunnalta konserniyhtiölle on tarkoitus toteuttaa kokonaisuudessaan vuoden 2025 aikana. Kunnan kulttuuripääkaupunkivuosi 2026 ohjelmaa on lähdetty valmistelemaan yhdessä mm. Taidekoulun ja seurakunnan kanssa ja tarkoitus on saada kunnan ohjelma osaksi kulttuuripääkaupunki vuoden ohjelmaa kevään 2025 aikana.

Matkailun kehittämisen osalta vuoden 2025 tärkein tehtävä on uuden Matkailun MasterPlanin päivittäminen. Matkailun suunnitelman päivittäminen on tarkoitus aloittaa heti, kun kunta saa käsityksen Liminganlahden luontokeskuksen Metsähallituksen osuudesta.

Alkuvuoden aikana kunnassa on ollut menossa kaksi isompaa elinvoiman kehittämishanketta (KASVA-hanke ja KV-Kiihdyttämöhanke) sekä pienempänä Kosteikkopolku-hanke. Lisäksi alkuvuoden aikana on saatu päätös Hyvinvoinnin Rakentajat -hankkeen (ESR+) rahoituksesta ja Uudistava tapahtumatuotanto -hankkeen (Leader) rahoituksesta.

Palvelualueen strategisten tavoitteiden toteutuminen

Näkökulma	Tavoite	Toimenpide	Mittari	Tavoite 2025	Toteuma 1-3/2025
Elinkeino-palvelut	Paikalliset yritykset näkyvät osana Limingan kunnan viestintää, yritysmyönteisyys kunnassa paranee	Yritysvierailut liminkalaisissa yrityksissä ja niiden yhteydessä yritysten esilletuonti kunnan viestinnässä	Kunnan viestinnässä esillä olevien yritysten määrä	50 kpl / vuosi	14 kpl
	Uusien yritysten sijoittuminen Liminkaan	Verkostot, vinkit, kylmäsoitot, palaveribuukkaukset, tapahtumat, messut, henkilökohtaiset kontaktit, yms.	Sijoittumis-keskusteluiden määrä	35 kpl / vuosi	7 kpl
Työllisyys-palvelut	Edistetään kunnan työllisyyttä kunnan työllistämismallin pohjalta	Myönnetään palkkatuki yritykselle, kun edellytykset täyttyvät	Myönnettyjen palkkatukipäätösten määrä liminkalaisiin yrityksiin	-	4
		Myönnetään kuntalisä yritykselle, kun edellytykset täyttyvät	Myönnettyjen kuntalisien määrä	-	1
		Myönnetään työkokeilu paikka työttömälle henkilölle, kun edellytykset täyttyvät	Työkokeilussa olleiden henkilöiden määrä	-	1
		Työttömät kohdataan henkilökohtaisesti	Työllisyyspalveluissa tavattujen henkilöasiakkaiden määrä	-	267
		Yrityksiin pidetään hyvät yhteydet	Työllisyyspalveluiden kontaktimäärä yritysten kanssa	-	31
Viestintä-palvelut ja brändi	Ylläpidetään elinvoimaista kuntakuva	Pidetään yrittäjien uutiskirje laadukkaana	Yrittäjien uutiskirjeen tilaajien määrä	333 tilaaja / vuosi	606 tilaajaa
		Pidetään Liminkaa esillä eri medioissa	Julkaistujen uutisten määrä	300 kpl / vuosi	107 kpl
		Pidetään esillä Kestävä Liminka -ohjelman ja	Julkaistujen ilmasto- ja ympäristöblogien määrä	12 kpl / vuosi	2 kpl

		ilmasto-ohjelman etenemistä			
Hanke- ja kehittämis-palvelut	Edistetään kunnan elinvoimaa ja elinkeinoja hankerahoitusella		Hankerahoituksessa avustetut yritys- ja yhdistysasiakkaat Nouseva Rannikkoseudun Liminkaan myöntämien hankkeiden määrä Hanketukien määrä euroissa	15 kpl / vuosi 5 kpl / vuosi 300 000 € / vuosi	20 kpl 6 kpl 0 €

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toteutuminen

Ei poikkeamia suunniteltuun.

Henkilöstömäärä 31.12.	2022	2023	2024	2025
Vakinaiset, lkm.	7,5	7,5	8,5	12,5
Määräaikaiset, lkm.	9,5	9,5	10,5	3,5
Sijaiset, lkm.	0	0	0	0
Henkilöstö yhteensä	17	17	19	16

5.4 Sivistyspalvelut

Palvelualueen yleistavoitteen toteutuminen

Sivistyspalveluiden yleistavoite, lasten ja nuorten kasvun, oppimisen ja hyvinvoinnin vahvistaminen, on toteutunut. Työ on kuitenkin vaatinut tavallista enemmän resursseja ja voimavaroja. Koulupudokkuuteen järjestetty Luoto-ryhmä on ollut aivan täynnä, ja tukea on tarvittu erityisesti oppilaille, jotka ovat lähes 17-vuotiaita, jolloin lasten perusopetus päättyy ja siirrytään aikuisten perusopetukseen. Ryhmässä on useita perusopetuksen päättövaiheessa olevia oppilaita, joille jouduttaneen järjestämään aikuisten perusopetusta Limingassa lukuvuonna 2025-26.

Käytöksellään haastavat lapset ovat vaatineet lisätukea esi- ja alkuopetukseen. Väkivaltailmoitusten määrä on kasvanut vuonna 2024 70 ilmoitukseen. Lapsiystävällinen kunta -toiminnassa onkin toiselle kaudelle asetettu tavoitteita, joilla pyritään auttamaan aggressiivisia lapsia. Henkilökuntaa on osallistunut Kokkolan Chydenius-instituutissa Opetushallituksen rahoittamaan TCM-koulutukseen, jossa opitaan menetelmiä aggressiivisten lasten kanssa toimimiseen. Harrastamisen Suomen mallin mukaisella HaLi-toiminnalla on vahvistettu peruskoululaisten hyvää arkea, harrastamista ja osallisuuden kokemuksia.

Opiskeluhuoltopalvelut nilkuttavat edelleen. Vuoden 2025 alkupuolella kuntaan saatiin etänä toimiva koulupsykologi. Valitettavasti hän irtisanoutui tehtävästään muutaman viikon sisällä. Sivistyspalveluissa ollaan taas tilanteessa, ettei koulupsykologipalvelua ole.

Kiusaamiseen puuttumisen mallia ja poissaoloihin puuttumista on viety eteenpäin johdonmukaisesti. Kiusaamiseen puuttuminen on otettu osaksi Lapsiystävällinen kunta -tavoitteita. Maaliskuussa Opetushallituksesta tuli tieto, että perusopetukseen saatiin yli 20 000 euron hankeraha kiusaamiseen ja häiritsevään käyttäytymiseen puuttumiseen. Hankerahan omavastuu on vain 5 %.

Kansainvälisyystavoite on alkanut toteutua myös vuoden 2025 alusta. Yksi kahdeksan hengen oppilasryhmä ja kaksi opettajaa vierailivat Kalamatassa, Kreikassa maaliskuussa. Kevään aikana toteutuu vielä viisi oppilaiden ryhmämatkaa, joissa on yhteensä 64 oppilasta/opiskelijaa.

Esiopetuksen johtoa lähtee toukokuussa ja perusopetuksen opettajia kesäkuussa yhteensä 21 kurssimatkoille ja job shadowing -vierailuille. Huhtikuussa toteutuu myös ensimmäinen oppilasvierailu Kiinaan.

Opetuksen painoalueita, STEAM-opetus, painotettu matematiikka ja kaksikielinen opetus, on edistetty suunnitelmallisesti. Tupoksen matematiikkapainotteinen opetus on osittautunut vetovoimaiseksi. Matematiikkapainotteiselle luokalle oli kaksi kertaa enemmän hakijoita kuin opetukseen voidaan ottaa.

Yleiskuvaus palvelualueen palveluista ja tarkoituksesta

Sivistyspalvelut koostuu varhaiskasvatus- ja perusopetuspalveluista, lukiokoulutuksesta ja musiikkiopiston palveluista. Varhaiskasvatuksen kokonaisuus käsittää päiväkotihoidon, vuorohoidon, esiopetuksen, erityisvarhaiskasvatuksen ja avoimen varhaiskasvatuksen palvelut.

Kunnallisen varhaiskasvatuksen vaihtoehtona perhe voi valita kotihoidon tai yksityisen varhaiskasvatuksen. Tukimuodot ovat kotihoidontuki tai yksityisen hoidon tuki ja sen kuntalisä sekä yksityisen päiväkotihoidon palveluseteli. Maaliskuun 2025 lopussa yksityisen palvelun osuus oli 28 %.

Perusopetus, iltapäivätoiminta sekä lukiokoulutus muodostavat kunnan opetuspalvelut. Kunnassa järjestetään vain iltapäivätoimintaa. Osavuositarkastuksen työstämisen aikaan on juuri päättynyt iltapäivätoimintaan haku. Iltapäivätoiminnan suunnitelma päivitettiin sivistys- ja hyvinvointilautakunnassa 19.2.2025/§ 19. Ryhmämuotoisen iltapäivätoiminnan laajuudeksi mitoitettiin 30 iltapäivälasta/koulu. Alustavien hakijamäärätietojen mukaan mitoitus vastaa hyvin nykyisiin alkuopetuksen oppilasmääriin. Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden iltapäivätoiminta vaatii erityisjärjestelyjä yhteistyössä Pohteen vammaispalveluiden kanssa.

Oppimisen tuen järjestämiseen on tulossa muutos 1.8.2025 (PoL 1090/2024). Tuen järjestämisessä painopiste tulee olemaan ryhmäkohtaisessa tuessa, johon on saatu lisäresurssia osana kunnan peruspalveluiden valtionosuutta. Muutos koskee esi- ja perusopetusta. Alkuvuodesta opetuksen johto ja opettajakunta ovat osallistuneet tuen muutosta käsitteleviin webinaareihin. Esiopetuksessa ja kouluilla on työstyetty muutosta opetussuunnitelmiin sekä valmisteltu asiaa yksikkökohtaisissa työpajoissa, joihin ovat osallistuneet myös huoltajat ja oppilaat. Rehtorit, sivistysjohtaja, oppimisen tuen koordinaattori ja mentoriopettaja ovat tehneet resursointi- ja kustannuslaskelmia perusopetuksen lukuvuoden 2025-26 tuntikehyksen suunnittelun pohjaksi.

Erityisopetusta eli uuden lain mukaan *oppilaskohtaista tukea* annetaan yleisopetuksen ryhmissä sekä pienryhmä- ja erityisluokkaopetuksena. Vaativan erityisen tuen ryhmät (VETO-ryhmät) ja koulupudokkaiden Luoto-ryhmä ovat tarjonneet tukea suurien haasteiden kanssa kamppaileville lapsille.

Kevään yhteisvalintatietojen perusteella Limingan lukio tulee kasvamaan noin 340 opiskelijan kouluksi syksyllä 2025. Lukiolla on tehty alkuvuodesta oppilasmäärän kasvun edellyttämiä henkilöstö- ja tilajärjestelyjä. Lukio on vetovoimainen, vahva lukioyksikkö, jonka kantava ajatus on toimia hyvinvointikouluna. Yhteistyö Helsinki Mission School to belong -hankkeen kanssa vahvistaa lukion edellytyksiä toimia hyvinvointikouluna. Muita lukion painotuksia ovat kaksikielinen opetus ja kansainvälisyys, STEAM-minitiedepolku, tiimilukiotoiminta ja Bisneslukio-opintojaksokokonaisuus yrittäjyydestä kiinnostuneille.

Limingan seudun musiikkiopisto tarjoaa korkeatasoista, opetussuunnitelman mukaista taiteen perusopetusta musiikin laajan oppimäärän mukaisesti. Musiikkiopiston oppilaat tulevat Limingasta ja lähikunnista. Limingan seudun musiikkiopistoon hankittiin vuoden alussa kansainvälisen tason vaatimukset täyttävä Bösendorf-flyygeli. Flyygelin ovat valinneet asiantuntijat F-musiikille, jossa tämä erinomainen yksilö on ollut esittelykäytössä. Hankintahinta oli tämän vuoksi alle puolet uuden vastaavan flyygelin hinnasta. Flyygeli on hankittu vuokramallilla, jolloin hankintakulut jakautuvat kuudelle vuodelle sivistyksen käyttötalouteen. Korkeatasoinen Sarvelasali ja huippuflyygeli antavat hyvät edellytykset järjestää korkeatasoisia konsertteja Sarvelasalissa ja myös vuokrata salia äänitystarkoituksiin.

Toimintaympäristöanalyysi

Lasten, nuorten ja perheiden tuen tarve on pysynyt edelleen suurena. Tämä on edellyttänyt monenlaista tukea, esimerkiksi ohjaajien ja joustavien opetusryhmien muodossa. Koulupoissaolot kääntyivät laskuun vuonna 2024 edelliseen vuoteen nähden. Poissaolot ovat kuitenkin vuoden 2025 kolmen ensimmäisen kuukauden aikana kasvaneet edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Toimintaympäristöä rapauttaa edelleen opiskeluhuollon koulupsykologipalvelun puuttuminen kokonaan.

Varhaiskasvatusta koskevat lainsäädännölliset muutokset ovat vähentäneet varhaiskasvatuksen tuloja ja lisänneet menoja. Subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden toteutuminen on myös lisännyt varhaiskasvatuspaikkojen kysyntää. Toisaalta taas lasten määrän väheneminen tasoittaa kehitystä. Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuus on hieman parantunut.

Toiminnan kehittämisen toteutuminen

Sivistyspalveluiden toimintaa on kehitetty toimintasuunnitelman painopisteiden mukaisesti. Kehittämisen painoalueita ovat kansainvälisyys, digitaalisuus ja hyvinvointi. Yhtenä tavoitteena on ollut talouden tasapainottaminen.

Erasmus+ -akkreditoinnin ansiosta liminkalaisilla oppilailla sekä esi-, perus- ja lukiokoulutuksen henkilökunnalla on ollut erinomaiset mahdollisuudet saada kansainvälisyyskokemuksia ja kouluttautua Erasmus-kursseilla ja -vaihdoissa eri puolilla Eurooppaa-

Lukion kehittämiskohteet, kaksikielinen opetus ja kansinvälisyys, STEAM-minitiedepolku ja Lilu-bisneskoulu, ovat toteutuneet suunnitelmien mukaan. Yhteisöllistä opiskeluhuoltoa ja opiskelijoiden osallisuutta on edistetty Helsinki Mission School to Belong -hankkeessa. Lukiovalmentajan toimintaan saatua hankerahaa on käytettävissä vielä kuluvana keväänä.

Perusopetuksen digitaalisuuden toteutumista on vahvistettu työstämällä selkeät tehtäväkuvat OVTESin mukaisiin digitaalisuutta vahvistaviin tehtäviin. Näitä ovat TVT- ja AV-vastaavat ja digi-tutorit. Digi-toimintoja koordinoivan opettajan ja rehtorin työtä on resursoitu TVA-korvauksissa ja opetuksen huojennuksella. Lisäksi on kirjattu digi-vastuut kaikille (apulais)rehtoreille, opettajille, ohjaajille ja koulusihteereille ja kuvattu digi-osaamisen kehittämisvelvoite jokaiselle sivistyspalveluiden työntekijälle. Opetuspalveluissa Edudata-työkalulla varmistetaan lainsäädännön edellyttämät tietosuojaselvitykset kaikista opetuksessa käytössä olevista ohjelmista ja alustoista. Kunnan jokainen työntekijä suorittaa Navisec-koulutuksen. Näin varmistetaan jokaisen työntekijän tietoturva- ja tietosuojaosaaminen vuosittain.

Talouden toteutuminen

Tuloslaskelma (Ulk./Sis./Kesk.)	TP 2024	TA 2025	TOT 1-3/2025	TOT-TA € 2025	TOT% 2025	Muutos % 2024-2025
TOIMINTATUOTOT	1 220 477	973 799	499 140	-474 659	51,3 %	7,3 %
Myyntituotot	383 341	331 725	121 648	-210 077	36,7 %	83,8 %
Maksutuotot	461 248	418 400	166 922	-251 478	39,9 %	13,6 %
Tuet ja avustukset	297 785	211 050	192 265	-18 785	91,1 %	-20,9 %
Muut toimintatuotot	78 103	12 624	18 304	5 681	145,0 %	103,9 %
TOIMINTAKULUT	-34 133 198	-33 856 388	-8 509 960	25 346 428	25,1 %	5,8 %
Henkilöstökulut	-20 673 562	-20 334 423	-5 152 718	15 181 706	25,3 %	2,4 %
Palvelujen ostot	-7 501 742	-7 492 011	-1 933 329	5 558 681	25,8 %	15,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-741 855	-769 780	-61 839	707 941	8,0 %	15,8 %
Avustukset	-622 811	-655 000	-147 559	507 441	22,5 %	4,8 %
Muut toimintakulut	-4 593 229	-4 605 174	-1 214 516	3 390 659	26,4 %	6,5 %
TOIMINTAKATE	-32 912 722	-32 882 589	-8 010 821	24 871 769	24,4 %	5,7 %

Sivistyspalveluiden toimintatuotot ovat maaliskuun lopussa 499 140 euroa. Toteumaprosentti on 51,3 %, mikä ylittää tasaisen toteuman 26,1 prosentilla. Myös varhaiskasvatuksen toimintatuottojen toteuma on 41,75 %, kun tasainen toteuma olisi 25 %. Varhaiskasvatuksen toimintatuottojen osuus koko sivistyspalveluiden talousarvion tuotoista vuositasolla on kuitenkin vain 25,5 % eli alle 268 000 euroa.

Perusopetuksen kotikuntakorvaukset ovat toteuneet runsaasti yli talousarvion. Kotikuntakorvausten ja kotikuntamaksujen netto on kolmen ensimmäisen kuukauden osalta 106 000 euroa. Näin toteutuessa kotikuntakorvaustulot olisivat vuoden lopussa 424 000 euroa. Suuret kotikuntakorvaustulot johtuvat lastensuojeluyksiköiden koululaisista, jotka ovat muiden kuntien lapsia.

Tuotoista runsas 100 000 euroa tulee musiikkiopiston lukukausimaksuista. Ne tuloutuvat kaksi kertaa vuodessa. Ensimmäisessä kvartaalissa musiikkiopiston lukukausmaksuja on tuloutunut 46 000 euroa. Seuraavan kerran tulo näkyy kolmannessa kvartaalissa.

Hankkeisiin on vuodelle 2025 budjetoitu 214 000 euroa. Toteuma maaliskuun lopussa on 180 000 euroa. Osa hanketulosta on edelliseltä talousvuodelta jaksottunutta tuottoa, osa on uutta hankerahaa. Hanketulosta kuitenkin jaksottunee vuoden lopussa seuraavalle vuodelle hanketuloa, joten tämän hetken ylitys hanketulossa tasoittunee tilinpäätökseen mennessä.

Toimintakulujen toteuma maaliskuun lopussa on 25,1 %. Toimintakulujen ylitys johtuu henkilöstökulujen (25,3 %) ja palvelujen ostojen (25,8 %) ylityksistä. Palkat ja palkkiot toteutuvat lähes talousarviossa (25,1 %), mutta sivukuluihin on budjetoitu liian vähän. Sivukulujen toteuma on 26,4 %.

Henkilöstökulut ovat ylittyneet perusopetuksessa. Perusopetuksen henkilöstökulujen toteuma on 26,3 %. Viime vuoden osalta vastaava toteuma oli 24,5 %, ja henkilöstökulut ylittyivät runsaasti. Kuluvana keväänä, toisin kuin viime keväänä, ei kuitenkaan ole tulossa OVTESiin isoja palkakorotuksia.

Varhaiskasvatuksen henkilöstökulut ovat toteutuneet hieman alle talousarvion (23,6 %). Kuluja on

siirtynyt yksityisen tuotannon palvelusetelikuluihin, joiden toteuma maaliskuun lopussa on 26,8 %. Varhaiskasvatuksessa on muutettu apulaisjohtajien ryhmävastuuvetoa. Apulaisjohtajat ovat pääsääntöisesti toimineet lyhyiden poissaolojen sijaistajina. Varhaiskasvatuksen sijaiskoulujen toteuma tammi-maaliskuussa on 6,5 % eli 6 519 euroa. Sijaiskoulujen toteuma edellisen vuoden vastaavana aikana oli 35,6 % eli 44 000 euroa. Toimintamuutoksella on säästetty yhden varhaiskasvatuksen työntekijän palkka kolmessa kuukaudessa.

Kesäaika parantaa yleensä sivistyspalveluiden henkilöstökulutilannetta ohjaajien kesäajan työkatkaisun ja määräaikaisten työsuhteiden vuoksi. Henkilöstökuluihin tulee kuitenkin vaikuttamaan KVTESin puolella tapahtuva tasopalkkauudistus. Työntekijöiden palkat eivät saa uudistuksen seurauksena laskea, mutta jotkut palkat voivat nousta. Tasopalkkauudistuksen palkkamutokset toteutuvat syksyllä takautuvasti aina 1.2.2025 alkaen.

Iltapäivätoiminnan uudistaminen on onnistunut. Toimintaan on palkattu erillisiä iltapäivätoiminnan ohjaajia, HaLi-kerhotoimintaa on nivottu osaksi iltapäivätoimintaa ja sivistyspalveluiden HaLi-koordinaattori/suunnittelija on ottanut ison koordinoitavuuteen koulujen iltapäivätoiminnasta. Henkilöstökoulujen toteuma iltapäivätoiminnassa on 19,0 % ja toimintatuottojen 37,9 %.

Sivistyspalveluiden toimintakate maaliskuun lopussa on 24,4 %. Talousarvio on toteutunut 0,6 % eli 197 295 euroa alle talousarvion.

Palvelualueen keskeisten muutosten ja toimenpiteiden toteutuminen

Kunnassa on jatkettu myös vuonna 2025 henkilöstötehtävien täyttölupamenettelyä. Kaikki lukuvuoden 2025-26 henkilöstötehtävät on täytetty täyttölupamenettelyn kautta. Täyttölupamenettelyllä on saatu säästää joidenkin lyhyiden sijaisuuksien täyttämättä jättämisenä. Lasten ja oppilaiden määrän väheneminen on vähentänyt henkilöstötarvetta erityisesti varhaiskasvatuksessa, mutta jonkin verran myös opetuspalveluissa. Hanketoiminta on myös vähentynyt, mikä vähentää myös henkilöstökuluja. Maaliskuun 2025 lopulla sivistyspalveluissa oli kymmenen työntekijää vähemmän kuin vastaavaan aikaan vuonna 2024.

Varhaiskasvatuksen käyttöastetta on pyritty nostamaan 80 prosenttiin. Tavoitteen saavuttamista vaikeuttavat lomakuukaudet, jolloin käyttöasteet heittelevät kovasti. Varhaiskasvatuksen keskimääräinen käyttöaste tammi-maaliskuussa on 75 % (pl. Aapin vuoropäivähoito). Käyttöaste on noussut edellisen vuoden keskimääräisestä käyttöasteesta, joka oli 72 %.

Kunnassa toimii kaksi erillistä kahden yksikön lastensuojeluyksikköä, toinen Tupoksessa ja toinen Limingan kuntakeskuksessa. Haastavissa olosuhteissa kasvaneiden lasten tuen järjestäminen on työllistänyt runsaasti (apulais)rehtoreita, opettajia ja opetuksen tuen koordinaattoria ja lisännyt opiskeluhoitoa ja pedagogisen tuen tarvetta. Sijoitettujen lasten opetukseen saadaan kuitenkin runsaat kotikuntakorvaukset.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä yhteisöllisen opiskeluhoollon hankerahalla on vahvistettu yhteistyötä kunnan ja Pohteen toimijoiden välillä ja kehitetty yhteisöllisen opiskeluhoollon toimintamalleja ja menetelmiä. Kunnan kouluvalmentaja on koordinoanut hanketyötä osana omaa tehtäväänsä. Hanke on jatkunut vielä maaliskuun loppuun asti.

Kevätlukukausi alkoi myös ilman luontokouluopettajaa. Luontokouluopettajalle ei ole säästösyistä palkattu sijaista vanhempainvapaan ajalle. Lukuvuoden 2024-25 luontokoulutoiminta on opettajien vastuulla.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Sivistyspalveluissa on vahvistettu lasten hyvää elämää UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -toimintamallilla. (LYK) Kunnan palvelualueet ovat mukana kehittämässä lapsiystävällistä kuntaa (LYK) yhteistyössä seura- ja yhdistystoimijoiden ja Pohteen edustajien kanssa. Liminka sai Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen maaliskuussa 2024. Vuoden 2025 alussa on työstetty uusi toimintasuunnitelma, jossa on viisi tavoitetta, joista kullakin 2-4 toimenpidettä.

Kunnan vetovoimaa ja kuntakuvaa on vahvistettu tiedottamalla entistä tehokkaammin kaksikielisen koulupolun toteutumisesta esiopetuksesta lukion loppuun. Henkilökunnan kansainvälisyyden, kielitietoisuuden ja pedagogisen osaamisen vahvistaminen koulutuksen ja Erasmus+-täydennyskoulutusten kautta on tukenut kaksikielisen opetuksen jatkumon toteutumista.

Limingan kaksikielinen opetus nojaa vahvasti CLIL-pedagogiikkaan (Content and Language Integrated Learning). CLIL-pedagogiikan mukaisesti kieltä opitaan rinnan oppisisältöjen kanssa. Opettajien CLIL-osaamista on vahvistettu yhteistyössä Oulun yliopiston kanssa ja valtakunnallisessa Kaksari-verkostossa.

Osana kunnan kansainvälisyyden vahvistamista on aloitettu koulutusvientityö. Elokuussa 2024 kaikissa Limingan peruskouluissa oli kiinalaisia oppilaita opettajineen viikon ajan. Vieraita oli yhteensä noin 140. Sivistyspalvelut sai erinomaisen arvion vierailuohjelman järjestämisestä ja rahallisen korvauksen, jolla on edistetty koulujen kansainvälistymistä. Vuoden 2025 alussa on alettu suunnitella ensimmäistä oppilasvaihtoa Kiinaan. Se toteutuu huhtikuussa 2025.

Sekä varhaiskasvatuspalveluissa että opetuspalveluissa painopiste on ollut lasten ja nuorten sekä työntekijöiden hyvinvoinnin vahvistamisessa. Syksyllä 2024 on aloitettu valmistautuminen valtakunnalliseen tuen uudistamisprosessiin. Muutokset astuvat voimaan 1.8.2025. Alkuvuosi on ollut kouluttautumista webinaareissa, muutosten yhteistä pohdintaa sekä kunnan ja oman koulun uudenlaisen ryhmäkohtaisen tuen järjestämisen suunnittelua. Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmat päivitetään tukemaan perusopetuslain mukaisia muutoksia. OPS-luvut tuodaan lautakuntaan hyväksyttäväksi huhti-toukokuussa 2025.

Vuonna 2023 laaditun kiusaamiseen puuttumisen mallin osana on käytössä Someturva some- ja pelialustoilla tapahtuvan kiusaamisen tunnistamiseksi ja siihen puuttumiseksi. Kiusaamiseen ja häirintään puuttumiseen saatiin vuoden 2025 alussa Opetushallituksesta hankeraha, jolla edistetään sekä Limingan LYK-toimintasuunnitelmaan että opetussuunnitelmaan kirjattuja kiusaamiseen

puuttumisen suunnitelmia.

Kesäkuussa 2025 toteutuu kolmannen kerran kamarimusiikkitapahtuma *Limingan Kamarisoitto* yhteistyössä Limingan seudun musiikkiopiston, Limingan kulttuuripalveluiden ja Limingan Kamarisoitto ry:n kanssa. Alkuvuodesta on valmisteltu tapahtumaa ja aloitettu lipunmyynti.

Palvelualueen strategisten tavoitteiden toteutuminen

Sivistyspalveluiden strategiset tavoitteet perustuvat lasten, oppilaiden ja opiskelijoiden sekä henkilökunnan hyvinvoinnin, kansainvälisyyden ja digitaalisuuden vahvistamiseen sekä opetuksen laadun parantamiseen. Sivistyspalveluiden talouden vahvistaminen liittyy kunnan keskeisiin tavoitteisiin.

Sivistyspalveluiden valtuustoon sitovia mittareita ovat talousarvion toteutumisprosentti, henkilöstön sekä oppilaiden ja opiskelijoiden poissaolot. Talousarvion toteutumisprosentin osalta on päästy talousarviotavoitteeseen. Tavoitteena on ollut, että sivistyspalveluiden talous toteutuu talousarvion mukaan. Sivistyspalveluiden talousarvion toteutumisprosentti maaliskuun lopussa on 24,6 % eli 0,4 % alle tasaisen toteuman.

Valitettavasti oppilaiden ja opiskelijoiden poissaolot ovat kasvaneet edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna.

Sivistyspalveluiden toimintasuunnitelma perustuu sivistyspalveluiden strategiaan tavoitteisiin. Niiden toteutuminen on kuvattu luvussa *Toimintasuunnitelman toteutuminen*.

Näkökulma	Tavoite	Toimenpide	Mittari	Tavoite 2025	Toteuma 1-3/2025
Talous	Sivistyspalveluiden vastuualueiden talous toteutuu talousarvion mukaan. - varhaiskasvatus - perusopetus - lukiokoulutus - musiikkiopisto	Työntekijöiden työpanoksen ja tilojen joustava, tehokas käyttö. Yksityisistä vuokratiloista luovutaan. Kestävän kehityksen mukainen energian ja materiaalien käyttö. Varhaiskasvatuksen käyttöaste kasvaa 80 %:iin.	Sivistyspalveluiden toimintakate (%) 1-3/2025 1-6/2025 1-9/2025 1-12/2025	Sivistyspalveluiden toiminta toteutuu talousarvion puitteissa eli toimintakate vastaa kunkin kvartaalin lopussa tasaisen toteuman prosenttiosuutta.	24,6 %/25 % Toteutunut.
Henkilöstö	Henkilöstön työhyvinvointi paranee.	Työntekijöiden hyvinvointiin ja työolosuhteisiin panostetaan. Henkilöstön osaamista ja työn imua vahvistetaan koulutuksella.	Sairauspoissaolopäivät/ sivistyspalveluiden työntekijä		

Laatu	Koulukiusaaminen vähenee.	Toteutetaan vuonna 2023 käyttöön otettua kiusaamiseen puuttumisen suunnitelmaa. Vahvistetaan KiVa-mallin toteutusta. Otetaan käyttöön 1–3 uutta kiusaamiseen puuttumisen mallia.	Oppilaiden poissaolot vähenevät 31.12.2024 poissaolomääristä. Poissaolotunnit/oppilas - Poissaolotunnit/opiskelija Toteutunut. Kyllä/Ei.		Poissaolotunnit/oppilas 1-3/2024: 19,6 t 1-3/2025: 21,4 t Poissaolotunnit/opiskelija 1-3/2024: 17,1 t 1-3/2025: 21,4 t
-------	---------------------------	--	---	--	---

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toteutuminen

Henkilöstö ja koulutussuunnitelma

Sivistyspalveluiden koulutukset toteutuvat koulutussuunnitelman mukaisesti. Koulutuksissa painotetaan strategian tavoitteita eli digitaalisuuden, kansainvälisyyden ja hyvinvoinnin vahvistumista sekä opetuksen laadun parantamista. Vuoden 2025 alussa esi- ja perusopetuksen sekä lukion henkilökunta on osallistunut oppimisen tuen muu- ja koulutukseen liittyviin webinaareihin. Webinaarit ja seminaarit ovat olleet Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen järjestämiä.

Alla olevaan henkilöstötaulukkoon on laskettu sivistyspalveluiden henkilöstö aina uuden lukuvuoden alkuun. Talousarvion laadinnan aikaan näytti, että vähennystä tulisi viisi työntekijää vuodesta 2024 vuoteen 2025. Sivistyspalveluiden henkilöstömuutokset tapahtuvat lukuvuosien vaihteessa. Opaasin henkilöstöseurannan mukaan sivistyspalveluiden henkilöstömäärä on kuitenkin laskenut kymmenellä työntekijällä edellisvuoden vastaavasta ajasta.

Henkilöstömäärä 31.12.	2022	2023	2024	2025
Vakinaiset, lkm	315	307	285	284
Määräaikaiset, lkm	94	99	98	94
Sijaiset, lkm	50*	15	16	16
Työllistetyt (vuoden aikana), lkm	3	2	0	0
Henkilöstö yhteensä	462	423	399	394

Eläkkeelle jäänti (tehtävä)	2023	2024	2025
	3	3	1

Sijaistyövoiman tarve	2023	2024	2025
Tehtävä	15	16	16

5.5 Hyvinvointipalvelut

Palvelualueen yleistavoitteen toteutuminen

Hyvinvointipalvelut koostuvat liikunta-, nuoriso-, kirjasto-, museo- ja kulttuuri- ja kansalaisopistopalveluista. Henkilöstönä on 21,5 vakituista eri alan ammattihenkilöä ja kansalaisopiston sivutoimisia opettajia. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta käsittelee hyvinvointipalveluiden asioita keskimäärin joka toinen kuukausi.

Hyvinvointipalveluiden tavoite on tarjota monipuolista vapaa-ajantoimintaa yhdenvertaisesti kaikille kuntalaisille yhteisöllisyyttä edistäen. Hyvinvointipalveluiden tavoite on lisätä Limingan kunnan vetovoimaisuutta asuinpaikkakuntana.

Huolimatta hyvinvointipalveluiden pääasiallisesta suuntautumisesta vapaa-aikaan, ovat kaikki osa-alueista kunnan lakisääteisiä peruspalveluja. Limingan kunnan hyvinvointipalveluissa kulmakiviä ovat kuntalaislähtöisyys ja saavutettavuuden matala kynnyks. Hyvinvointipalvelut vastaavat suurilta osin kunnan ennaltaehkäisevien palveluiden järjestämisestä. Liminkalaiset yhdistykset ovat tärkeä sidosryhmä hyvinvointipalveluiden järjestämisessä.

Yleiskuvaus palvelualueen palveluista ja tarkoituksesta

Hyvinvointipalvelut koskettavat kaiken ikäisiä kuntalaisia. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi kuntalaisella on käytettävissä monipuoliset harrastamisen mahdollisuudet niin liikunnan kuin kulttuurin osalta. Kuntalaisia on kuultu, ja pyritty vastaamaan heidän odotuksiin ja toiveisiin. Hyvinvointipalveluilla on merkittävä rooli yhdyspintatyössä Pohteen suuntaan.

Työllisyysrahaston myöntämän rahoituksen turvin on aloitettu henkilöstön toteuttama hyvinvointipalveluiden kehittämistyö. Palvelualuekohtaisten ja koko henkilöstön yhteisten tapaamisten kautta on paneuduttu palvelujen ja toimintatapojen uudistamiseen, yhteistyön vahvistamiseen ja johtamisen kehittämiseen. Kehittämistyö jatkuu syksyyn saakka.

Yhdyspintatyö Pohteen suuntaan on jatkuvaa kehittämistyötä.

Toimintaympäristöanalyysi

Nuorisopalveluiden nuokkari kertojen vähentyminen on vaikuttanut kävijämääriin negatiivisesti. Lapsilla ja nuorilla on vaikea seurata milloin nuokkarit ovat auki ja se vähentää nuokkarilla vierailuja. Vuonna 2023 nuorisopalveluissa oli 4 nuoriso-ohjaaja ja myös nuorisopalvelupäällikkö teki säännöllisesti muutamia iltoja. Tammi-maaliskuun aikana nuokkareilla oli 103 aukiolovuoroa (pienien ja isojen vuorot erikseen), 3015 osallistujaa eli n. 29 kävijää/aukiolo. Vuonna 2025 nuorisopalveluissa on ollut 3 nuoriso-ohjaajaa vielä tammikuussa ja loppuajan kaksi nuoriso-ohjaajaa. Nuorisopalvelupäällikkö on ollut myös tekemässä tilatoimintaa. Samalla toiminta-ajalla on ollut 69 aukiolovuoroa, 1014 kävijää eli n. 14,5 kävijää/aukiolo.

Kirjastopalveluissa alkuvuoden toiminta on sujunut molemmissa kirjastoissa suunnitelmien mukaan. Kulttuuri- ja museopalvelut keskittyvät lähinnä kesään ja syksyyn, joten siellä on tehty lähinnä valmistelevia toimenpiteitä. Uuden tapahtumatuoottajan perehdytykseen ja opastamiseen on myös panostettu.

Toiminnan kehittämisen toteutuminen

Kirjaston E-aineistopalveluissa suurin muutos oli valmistautuminen valtakunnalliseen e-kirjastoon, joka otettiin käyttöön vuoden 2025 alusta.

Alkuvuoden aikana Hyvinvointipalveluiden yhteinen Innostu ja uudistu -hanke on tuonut koko palvelualueen yhteen suunnittelemaan yhteistä toimintaa.

Talouden toteutuminen

Tuloslaskelma (Ulk./Sis./Kesk.)	TP 2024	TA 2025	TOT 1-3/2025	TOT-TA € 2025	TOT% 2025	Muutos % 2024-2025
TOIMINTATUOTOT	325 450	307 800	154 299	-153 501	50,1 %	-1,7 %
Myyntituotot	44 414	71 500	5 266	-66 234	7,4 %	-32,4 %
Maksutuotot	144 404	123 000	36 450	-86 550	29,6 %	169,4 %
Tuet ja avustukset	89 261	90 500	108 583	18 083	120,0 %	-6,1 %
Muut toimintatuotot	47 370	22 800	4 000	-18 800	17,5 %	-80,1 %
TOIMINTAKULUT	-3 221 766	-3 383 447	-801 195	2 582 252	23,7 %	2,4 %
Henkilöstökulut	-1 141 585	-1 148 282	-266 170	882 113	23,2 %	6,0 %
Palvelujen ostot	-591 604	-733 803	-167 768	566 035	22,9 %	2,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-202 669	-183 455	-48 535	134 919	26,5 %	-4,9 %
Avustukset	-203 167	-214 000	-48 983	165 017	22,9 %	34,4 %
Muut toimintakulut	-1 082 741	-1 103 907	-269 739	834 168	24,4 %	-3,9 %
TOIMINTAKATE	-2 896 316	-3 075 647	-646 896	2 428 751	21,0 %	3,4 %

Hyvinvointipalvelut ovat kokonaisuudessaan talousarviossa. Liikuntapalveluiden talouden toteuma on edennyt suunnitellusti – toimintakate on hieman alle budjetoidun. Liikuntapalveluiden ostopalvelut painottuvat suurimmalta osin alku- ja loppuvuoteen, jonka takia ne ovat hieman ylittyneet osavuositasolla. Toimintatuotoissa on myös vastaavasti ylitystä suhteessa talousarvioon, tehden kokonaisuudesta talousarvion mukaisen.

Kirjastopalveluissa toteuma on suunnitelman mukainen. Aineisto-ostot painottuvat alkuvuoteen ja kuluerät tasaantuvat loppuvuoden mittaan. Kulttuuri- ja museopalveluissa pääosa kuluista sijoittuu kesään ja syksyyn. Tapahtumatuotanto on siirtynyt Limingan Kehitys Oy:lle, mutta näkyy edelleen Hyvinvointipalveluiden toteumassa.

Palvelualueen keskeisten muutosten ja toimenpiteiden toteutuminen

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluissa soveltavan liikunnan mahdollisuuksia on pystytty alkuvuoden aikana

laajentamaan varsinkin lasten, nuorten ja työikäisten ikäryhmissä. Mahdollisuuksia on pystytty lisäämään pienryhmätoiminnan kautta.

Liikuntavaikutusarvioinnin jalkauttamista on myös pystytty edistämään muun muassa kävijäseurantaan kehittämällä. Kehittämistyö jatkuu tältä osin vielä.

Kirjastopalvelut

Kirjastopalveluissa Liminka on siirtynyt vuoden alusta valtakunnallisen e-kirjastojärjestelmän käyttäjäksi.

Alkuvuoden aikana kirjastolla on edistetty kirjastolain määrittämää demokratiatyötä järjestämällä yhteistyönä nuorisopalvelujen kanssa vaalipaneelit pääkirjastolla ja Tupoksen Huiskeeella.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalveluiden kevät on ollut haastava vähentyneiden resurssien myötä. Tammikuussa oli vielä kolme nuoriso-ohjaajaa, mutta palkkatukimuutoksista ja kunnan päätöksestä olla jatkamatta määräaikaista työsuhteita, helmikuusta lähtien on ollut enää kaksi nuoriso-ohjaajaa perusnuorisotyössä. Resurssien vähenemisestä on kokeiltu uutta yhteistyömallia, jossa seurakunnan kanssa pidetään tiistaisin yhteisnuokkaria. Toimintamalli on ollut ihan toimiva, mutta nuokkareiden aukioloajat ovat pudonneet luonnollisesti aikaisemmasta.

Myös yhteistyöstä eri toimijoiden kanssa on jouduttu jonkin verran kieltäytymään johtuen vähentyneestä työntekijä resurssista.

Nuorisopalvelut kohtasivat nuoria erilaisten toimintojen kautta, kuten Hali-kerhot, nuorisotilatoiminta ja koululla tehtävän nuorisotyön kautta. Talvilomalla tarjottiin lasketteluretki Iso-Syötteelle, Perhetapahtuma Linnukkahallilla, elokuvaretki Starin ja kirjastotapahtuma. Toiminnan suunnittelussa kuultiin nuorten toiveita ja toteutettiin yhteistyötä eri toimijoiden kanssa kuten srk, 4H, Liikuntapalvelut, Kultasirkut ja MLL.

Etsivien nuorisotyöntekijöiden toimesta 16–29 v. nuorille tarjottiin matalankynnyksen moniammatillista toimintaa Lakeuden Sillat -hankkeen ohjaamotoiminnan kautta. Etsivä nuorisotyö tarjosi nuorille yksilö- ja ryhmäohjausta. Lisäksi kartoitettiin erilaisia harrastusmahdollisuuksia, ammatteja, koulupaikkoja sekä tuettiin omasta hyvinvoinnista huolehtimista. Sillat-hanke on tiivistänyt verkostoyhteistyötä ja lisännyt asiakkaiden ohjautumista etsivien nuorisotyöntekijöiden palveluihin. Matalan kynnyksen toiminta on myös helpottanut nuorten arkea, kun he ovat voineet hoitaa asioita yhden palvelupisteen kautta.

Kulttuuri- ja museopalvelut

Tapahtumatuotanto on vuoden 2025 alusta siirtynyt Hyvinvointipalveluista Limingan Kehitys Oy:n vastuulle. Positiivinen asia on, että kuntaan saatiin kokoaikainen tapahtumatuottaja, jonka palveluja myös Hyvinvointipalvelut voivat hyödyntää.

Kulttuuripalveluissa painopiste on ollut tulevan kulttuuripääkaupunkivuoden valmisteluissa. Eri

toimijoiden kanssa on koottu yhteen mittava kattaus erilaisia tapahtumia ja Limingan kulttuuripääkaupunkivuodesta on tulossa monipuolinen ja eri kuntalisryhmiä osallistava. Samalla on valmistettu myös Limingan 550-juhlavuoteen 2027.

Kunnan kulttuuriohjelmaa varten on kerätty tietoa, jota ryhdytään työstämään uuden lautakunnan kanssa. Museon kesäohjelma on käyty läpi ja nyt museolla on käytössä 3 kuukauden ajan täysipäiväinen museoamanuenssi, joka mahdollistaa mm. koulu- ja varhaiskasvatusryhmien vierailun museoalueella touko- ja elokuun aikana.

Matalan kynnyksen palvelupiste Sillat -hanke

Maaliskuun lopussa Lakeuden Sillat -hanke on vuoden 2025 ensimmäisellä neljänneksellä lähtenyt edistämään hankkeen tavoitteisiin kuuluvan opinnollistamisen suunnitelmaa verkostoitumalla muiden opinnollistamista kehittävien tahojen kanssa. Tutustumiskäyntejä on tehty Business Ouluun sekä lin pajalle ja työllisyyspalveluihin. Hanketyöntekijä on osallistunut opinnollistamisen perehdytykseen sekä liittynyt opinnollistamisverkostoon, joka kokoontuu seuraavan kerran kesäkuussa.

Palvelupiste on jatkanut toimintaansa ja yhteistyön sujuvuutta on pyritty kehittämään eri ammattiryhmien välillä edelleen. Kuukausittaisissa palaverissa palvelupisteen työntekijöiden kesken on vuoden alussa keskitytty toisten työnkuviin tutustumiseen. Palvelupisteen sisällä toimii nuorten ohjaamo, ja valtakunnallisella ohjaamoviikolla helmikuussa tietoa ohjaamojen toiminnasta jaettiin mm. somevideoilla sekä kutsumalla kunnanvaltuutettuja vierailulle palvelupisteelle.

Palvelupisteellä on alkuvuonna ollut käytettävissä hanketyöntekijän lisäksi seuraavat palvelut: etsivä nuorisotyö, liikunta- ja elintapaneuvonta, työhönvalmennus, Kelan etäpalvelu, sosiaaliohjaus, uraohjaus ja walk in -terapia. Lisäksi talousneuvola piti tammikuun lopussa yhden iltapäivän pop up -vastaanottoa palvelupisteellä.

Toteutuneita käyntikertoja palvelupisteellä on ollut yhteensä 152, kun varattuja käyntejä oli 130. Tämä kertoo siitä, että ns. walk in -käyntien määrä on kasvanut merkittävästi. Tällä jaksolla niitä on ollut 22, mikä on 15 käyntiä enemmän kuin edellisellä jaksolla.

Ikäryhmittäin asiakaskäynnit ovat jakautuneet siten, että alle 30-vuotiaitten käyntejä oli tällä jaksolla 83, mikä on edelliseen jaksoon nähden 26 käyntiä enemmän. Yli 30-vuotiaiden käyntejä oli puolestaan yhteensä 69 eli lisäystä edelliseen jaksoon tuli 41 käyntiä.

Hanketyöntekijän palveluita on käytetty 38 kertaa, etsivän nuorisotyön palveluita 59 kertaa, lakeuden Sillat ja Limingan etsivä nuorisotyö aloittivat yhteistyössä Prikka kiertoon 2023-2025 -hankkeen kanssa yhteisölliset ruokailut. Joka toinen perjantai palvelupisteen henkilökunta hakee Liminganlahden koululta hyötymäruokaa, joka tarjoillaan palvelupisteellä. Hanke kustantaa lisäksi kävijöille kahvit. Ensimmäisellä kerralla ruokailijoita oli yhteensä 12. Yhteisölliset ruokailut jatkuvat aina koulujen kesälomiin saakka.

Kansalaisopisto

Vuonna 2025 kansalaisopistossa jatketaan laadukkaan taiteenperusopetuksen ja monipuolisten harrastusmahdollisuuksien tarjoamista. Kansalaisopiston toimintaperiaatteisiin kuuluvat osallisuuden, alueellisen yhteistyön ja näkyvyyden lisääminen ja vahvistaminen Lakeuden kansalaisopiston toiminta-alueella. Kansalaisopistossa noudatetaan voimassa olevia opetussuunnitelmia, toimintaa arvioidaan vuosittain ja sen perusteella tehdään kehittämistoimenpiteitä. Innovatiivisuus ja oppimisen ilo kuuluvat keskeisesti opiston toimintakulttuuriin. Kuntalaisille on lähetetty kysely, jossa pyydetään kurssitoiveita ja kehittämisen ideoita.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Liikuntapalveluissa on alkuvuoden aikana pystytty parantamaan liikkumisen mahdollisuuksia erityisesti soveltan liikunnan osalta. Ulkoliikuntaolosuhteiden haasteena on ollut vaihteleva ja vähäluminen talvi, jonka takia ulkojää- ja hiihtokausi on ollut noin kuukauden tavanomaista lyhyempi. Ulkoliikunnan haastavia olosuhteita on pystytty kompensoimaan osin esimerkiksi sisäliikuntamahdollisuuksien kautta.

Kirjastopalveluissa on alkuvuoden -, kulttuuri- ja museopalveluissa pystytty noudattamaan laadittua toimintasuunnitelmaa.

Nuorisopalveluissa on pyritty ylläpitämään laadukasta ja monipuolista toimintaa, jossa keskiössä on nuorten kohtaaminen. Yhteistyötahojen kanssa sovitut toimenpiteet on pystytty pääosin toteuttamaan.

Palvelualueen strategisten tavoitteiden toteutuminen

Palvelualueella tehdyt toimenpiteet ovat strategian ja tavoitteiden mukaisia ja työ jatkuu edelleen.

Koko palvelualueella pyritään tarjoamaan matalan kynnyksen ennaltaehkäiseviä palveluja monipuolisesti kaikki kuntalaiset huomioiden. Tähän pystyttiin resurssit huomioiden vastaamaan hyvin.

Perusturvapalveluiden siirtyminen hyvinvointialueelle on vaikuttanut asiantuntijatiedon siirtymiseen toisaalle sekä järjestelmistä saatavan tiedon katkeamisen. Tavoitteiden asettaminen ja mittariston rakentaminen uudenaikaisessa toimintaympäristössä on ollut viime vuosina tehtävää työtä. Näistä syistä johtuen tiedolla johtamisessa on ollut katkeamaa, joka on nyt korjattu.

Näkökulma	Tavoite	Toimenpide	Mittari	Tavoite 2025	Toteuma 1-3/2025
Laatu/ Toiminta	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön vaikuttavuus		HYTE-kerroin	Pohjois-Pohjanmaan alueella kärjessä	
	Kuntalaisten osallisuus		Järjestetään sidosryhmille sekä kuntalaisille osallisuutta lisäävien foorumien määrä sekä	seuraparlamentti- (urheiluseuroille) kuntalaisten liikuntafoorumi, yhdistysilta,	Seuraparlamentin toimintaperiaate-ehdotukset käyty läpi urheiluseurafoorumissa

		monipuolisuus Liminkalaisten yhdistysten kanssa tehtävien kumppanuussopimusten määrä	nuorten vaikuttamispäivä Vuosittain 1–3 sopimusta	
Palveluiden kehittäminen ja digitalisaatio		Kehitetään sähköisten infonäyttöjen käyttötapoja palveluiden viestinnässä Liikunnan edistämisen poikkihallinnon kehittäminen	Sähköisten infonäyttöjen käyttäminen palveluiden markkinoinnissa poikkihallinnollisesti Liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollisen työryhmän perustaminen	Ei toteutunut Ei toteutunut
Tekemistä, näkemistä ja kokemista		Keskeisten tapahtumien kävijämäärät: ÄXÖN Nollavisio Limmi fest kirjastojen tapatumat museon kävijämäärä ikäihmisten hyvinvointipäivä perhepäivä Unelmien liikuntapäivä tapahtumat Virkistysalueiden kehittäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa Kirjaston lainausmäärät 23 lainausta per asukas vuonna 2022	Jokaiselle ikäryhmälle järjestetään vähintään yksi tapahtuma / vuosi Rantakylän virkistysalueen uudet toiminnot käytössä. Lähivirkistysalueiden ylläpidosta ja kehittämisestä on olemassa selkeä suunnitelma. Lainausmäärät kasvav	

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toteutuminen

Hyvinvointipalveluiden henkilöstön koulutussuunnitelma toteutui suunnitelman mukaisesti.

Henkilöstömäärä 31.12.	2022	2023	2024	2025
Vakinaiset, lkm.	17	17,5	18,5	21,5
Määräaikaiset, lkm	2	1	1	

Sijaiset, lkm	0	0	0	0
Työllistetyt (vuoden aikana), lkm	1	1	2	1 (2 kk)
Henkilöstö yhteensä	20	19,5	21,5	21,5

6.1 Kunnallistekniikka liikelaitos

Liikelaitoksen yleistavoitteen toteutuminen

Kunnallistekniikka liikelaitos rakentaa sekä ylläpitää kunnallistekniikkaa asiakaslähtöisesti, laadukkaasti, tehokkaasti ja taloudellisesti. Moniammatillisen henkilöstö ja hyvät yhteistyökumppanit mahdollistavat palvelutuotannosta kehittyvän ja ketterän. Toiminta on kustannustehokasta ja kannattavaa.

Kunnallistekniikka liikelaitoksen palvelutuotannon toiminta on vakiintunut edellisten vuosien uudelleen organisoinnin myötä. Katujen talviurakoinnin valvontaa on lisätty, Fluent-kunnossapito sovellus on toiminut hyvin kunnossapidon laadun seurannassa. Liikelaitoksessa on lisätty robotiikan käyttöönottoa ja uusittu konekalustoa palvelun tuotannossa. Kaudelle suunnitellut kilpailutus-, kehittämis- ja suunnittelutyöt ovat käynnistyneet hyvin.

Talouden sopeuttamisen toimet käynnistyivät tammikuussa. Investointien toteutuminen on vuonna 2025 vähäistä, joten henkilöstöä on ollut lomautettuna alkuvuodesta 1-2 kk jaksoissa. Talousarviossa kausityöhön varattua taloudellista resurssia ei ole täytetty täysimääräisenä.

Kunnallistekniikka liikelaitoksen toimintakauden menojen toteuma on 16,8 % ja tulojen 25,2 % maaliskuun loppuun mennessä.

Yleiskuvaus liikelaitoksen palveluista ja tarkoituksesta

Liikelaitoksessa työskentelee toimintakaudella vakituisesti kahdeksan työntekijää. Lisäapua palkataan kausiluontoisiin tehtäviin ja konetyö- sekä urakoitsijapalvelua ostetaan liikelaitoksen palveluiden tuottamiseen. Esihenkilö-, suunnittelu- ja valvontatehtävissä toimii kaksi henkilöä. Kunnallistekniikan tuottamia palveluita ja sen laatua seurataan kahdesti vuodessa tehtävillä laatukierroksilla yhdessä tilaajan kanssa.

Kunnallistekniikka liikelaitoksen tehtävänä on suunnitella, rakentaa ja ylläpitää laadukkaasti liikenneväylät, puisto- ja muut yleiset alueet, luontoharrastuskohteet sekä tuottaa paikkatietopalveluja.

Limingassa on n. 200 ha Rams -kunnossapitoluokitukseen kuuluvia viheralueita, joista leikattavaa nurmialaa on lähes 50 ha ja avoimia viheralueita 7 ha. Leikkipuistoja Limingassa on 19 kpl. Viheralueiden hoito toteutetaan viheralueiden kunnossapidon luokituksen mukaisesti. Kunnossapitoluokitukseen voi tutustua kunnan nettisivuilta [Viheralueiden kunnossapitoluokitus RAMS 2020 \(liminka.fi\)](https://www.liminka.fi/viheralueiden-kunnossapitoluokitus-rams-2020). Kunnossapidon tehokkuutta on parannettu toteuttamalla kunnossapitoluokituksen ja palvelusopimuksen mukaista hoitotasoa, lisäämällä robotiikkaa viheralueiden hoitoon keskustan alueella sekä uusimalla konekalustoa. Keskustan viheralueiden

koneellinen hoito tuotetaan liikelaitoksen omana työnä. Tupoksen ja Ala-Temmeksen alueiden koneellinen kunnossapito tuotetaan ostopalveluna. Viheralueiden kunnossapidon laatua voi seurata kunnan nettisivuilta [Fluent RoadInfo](#). Liikelaitos ohjaa viher- ja yleisten alueiden suunnittelua, joka toteutetaan ostopalveluna.

Leikkipuistoja Limingassa on 17 kpl. Liikelaitos huolehtii puistojen leikkikenttävälineiden riittävästä huollosta ja kunnossapidosta sekä laitteiden säännönmukaisesta tarkastamisesta. Leikkipuistojen ympäristöt pidetään viihtyisinä ja turvallisina leikkipaikkoina. Luontokohteiden kunnossapidon palveluun kuuluu pitää lintutornit, nuotiopaikat ja polut turvallisina retkeilijöille ja matkailijoille. Luontokohteiden ja leikkipuistojen kunnossapidon palvelut tuotetaan liikelaitoksen omana työnä ja käytössä on sähköinen huoltokirja turvallisuuden valvontaan.

Asemakaava alueilla ylläpidettävää katuverkostoa on 80 km, kävelyn- ja pyöräilyväyliä 48 km ja valaistua katuverkostoa on 65 km. Palvelusopimuksen mukaisesti kadut pidetään riittävän hyvässä ja turvallisessa kunnossa. Riittävällä tilaajan myöntämällä investointirahoituksella ja ulkopuolisella hankerahoituksella voidaan panostaa tiestön peruskorjauksiin ja niiden kuntoon. Katujen talvikunnossapito tuotetaan palveluostona ja katujen talvikunnossapidon laatua voi seurata kunnan nettisivuilta [Fluent RoadInfo \(fluentprogress.fi\)](#). Liikelaitos ohjaa katusuunnittelua, joka hankitaan ostopalveluna.

Yksityisteiden tiekunnille kunta järjestää ympärivuotista kunnossapitoa (46 km) sekä erikseen haettavaa aurauspalvelua. Liikelaitos ylläpitää aurauspalvelurekisteriä ja huolehtii kunnossapitoon liittyvistä hallinnollisista ja käytännön tehtävistä. Yksityisteille tarjottavaa asiantuntija apua on tarjolla peruskunnalla. Kunnossapidon koneelliset palvelut tuotetaan palveluostona.

Paikkatietopalvelut tarjoavat mittaus- ja kartoituspalveluita maankäytön ja rakentamisen sekä kunnallistekniikan tarpeisiin oikeilla lähtötiedoilla oikea aikaisesti. Paikkatietopalvelut tuotetaan liikelaitoksen omana työnä.

Toimintaympäristöanalyysi

Liikelaitoksen toimintaympäristö analyysissa tiedostetaan seuraavat asiat:

Kunnallistekniikan toimintaympäristö on monialainen. Kunnallistekniikan liikelaitos huolehtii katuverkon, puisto- ja yleisten alueiden sekä luontokohteiden kehittämisestä, rakentamisesta ja näiden ylläpidosta. Ammattitaitoinen, tehokas ja taloudellinen kunnossapito luo vetovoimaisen

yleiskuvan paikkakunnasta. Hyvin kunnossapidetty ympäristö luo kunnasta elinvoimaisen ja kehittyvän kuntakuvan. Kunnossapito on hoidettu ammattitaitoisesti, tehokkaasti ja taloudellisesti.

Teknologian kehitys tarjoaa mahdollisuuksia palvelutuotannon prosessien kehittämisessä. Toimintakaudella pyritään hyödyntämään robotiikan tuomia mahdollisuuksia toiminnassa esim. viheralueiden hoidossa. Robotiikan hyödyntäminen kunnossapidon tehtävissä vapauttaa työaikaa muualle käytettäväksi, pitää hoitoluokituksestaan korkean alueen laadun tasaisena ja vähentää kunnossapidon kustannuksia pitkällä aikavälillä. Lisäksi sähkökäyttöiset robotit ovat ympäristöystävällisempiä kuin bensiinikäyttöiset koneet.

Luontokohteiden huonokuntoisten rakenteiden uusiminen mm. Temmesjoella ja Liminganlahden luontokeskuksella mahdollistaa kohteiden paremman käytön matkailun ja kuntalaisten tarpeisiin.

Investointi tarpeiden selvittämiseksi pitkän tähtäimen suunnitelmien (PTS) laatiminen ja päivittäminen mm. katujen sekä leikkipuistoverkoston peruskorjauksiin on nähty tarpeelliseksi. Katuinventointi toteutettiin vuonna 2021, jonka mukaan Limingassa on kunnostustarpeessa olevaa katuomaisuutta 34 km. Kustannusarvio korjaamiseen on vaurioluokittain yhteensä 7 150 000 € vuoden 2021 hintatasolla. Hintatason muutos tähän päivään tulee huomioida.

Katualueiden kunnossapitoon käytetyt eurot ja prosenttiosuus korjaustarpeesta.

	2022	2023	2024	2025
Kunnossapito (ta)	470 000 €	528 500 €	569 000 €	599 500 €
Katujen ylläpitotyöt: auraus, niitot, liikennemerkityöt, päällysteen korjaus, valaistuksen huoltotyöt ja korjaukset, kuivatuksen parantaminen.	(6,6 %)	(7,4 %)	(7,9 %)	(8,4 %)
Peruskorjaus (ta)	580 000 €	535 000 €	415 000 €	240 000 €
Rakenteen parantaminen, asfaltointi- ja valaistustyöt.	(8,1 %)	(7,5 %)	(5,8 %)	(3,3 %)

Vuoden 2024 aikana bitumin hinnan nousu on vaikuttanut asfaltin hintaan, mutta samalla kilpailu markkinoilla on pitänyt hinnat kohtuullisina.

Valaistuksen uusimisen investoinnit näkyvät sähkön kulutuksen alenemisena käyttökuluissa, vaikka valaistuksen määrä on lisääntynyt. Sähkön käyttökulut ovat laskeneet 28 % vuodesta 2023. Valaistuksen kehittäminen led-tekniikkaan on ympäristöteko ja toteuttaa kestävän Limingan tavoitteiden toteutumista. Valaisemattomia katuja on jäljellä n. 10 km. Vuoden 2025 investointiohjelmassa ei ole varattu määrärahaa valaistuksen uusimiseen. Limingan kunta on kilpailuttanut sähköntoimittajan vuosille 2025-2027.

Palveluiden kustannusten nousu. Toimintakauden kuluissa on huomioitu katujen kunnossapidon kulujen kasvaminen. Talousarviossa on varauduttu laadukkaamman talvihoidon järjestämisestä keskustan alueella sekä lumensiirtotöiden ja koululaisten käyttämien kävely- ja pyöräilyväylien parannuksiin talvihoidossa.

Kestävän kehityksen periaatteet ohjaavat toimintaa, ja ympäristöystävälliset ratkaisut ovat yhä

tärkeämpiä. Ympäristön monimuotoisuus ja kestävät ratkaisut ohjaavat suunnittelua ja kunnossapidon tavoitteita.

Omistaja-asiakkaan investointien tilauskanta vähenee kunnallistekniikan liikelaitokselta vuoden 2025 aikana. Tilauskannan vähentyminen näkyy kunnallistekniikan tuottamissa palveluissa. Palvelujen tuottamisverkostoa arvioidaan ja sopeutetaan vastaamaan kysyntää ja tarvetta. Limingan kunta käynnisti yhteistoimintaneuvottelut syksyllä 2024. Talouden sopeuttamisen toimet vaikuttavat mm. kausityön henkilöresurssien palkkaukseen sekä henkilöstön lomauttamiseen.

Vuoden 2024 polttoaineiden hintataso on vaihdellut useiden tekijöiden, kuten raakaöljyn hinnan ja verotuksen muutosten vuoksi. Bensiniin ja dieselin hinnat laskivat vuoden 2024 toisella neljänneksellä noin 4 % verrattuna edelliseen vuoteen (Tilastokeskus). Hinnan muutos on näkynyt positiivisesti käyttötalouden kuluissa.

Maarakennuskustannukset nousivat 0,2 % vuonna 2024. Kustannustekijöittäin tarkasteltuna kustannusnousu vuonna 2024 edellisestä vuodesta oli ostetuissa konepalveluissa, 3,0 % (Tilastokeskus). Rakentamisen suhdanne on ollut haastava ja asuntorakentamisen määrä väheni vuonna 2024 sekä alkuvuodesta 2025.

Palkkataso nousi vuonna 2024 TS- sopimuksen yleiskorotuksilla 1,5 %.

Kävely- ja pyöräilyväylille osoitetut Traficomin investointiavustusten määrärahat tippuvat vuodelle 2025. Liminka on osannut hyvin hyödyntää näitä määrärahoja investointihankkeissaan. Toimintaa tukevien hankkeiden rahoitukset ovat mahdollistaneet myös kehittämistyötä liikenneturvallisuuden lisäämiseen ja viheralueiden hoitoon.

Palveluiden järjestämisen ja keskeisten toimenpiteiden toteutuminen

Kadut

Talvikunnossapidon töitä hoidettiin talvikaudella tammikuu-maaliskuu 2025 aikana urakoitsijoiden toimesta normaaliin tapaan. Liukkauden torjuntaa on ollut enemmän. Kuntalaisilla järjestettiin mahdollisuus hakea hiekoitushiekkaa omiin tarpeisiinsa. Fluent kunnossapidon sovellus on toiminut hyvin talvikunnossapidon töiden valvonnassa. Talvikunnossapidosta saadut alkuvuoden palautteet ja mahdolliset ongelmat on käsitelty yhdessä urakoitsijoiden kanssa. Talousarviossa on varauduttu laadukkaamman talvihoidon järjestäminen keskustan alueella sekä koululaistenkäyttämien kävely- ja pyöräilyväylillä. Talvikunnossapidon laadun nostolla on talvikunnossapidon auraus ja liikenneturvallisuus on saatu pidettyä hyvällä tasolla. Vähälumisen talven vuoksi lumensiirto töitä ei tehty ollenkaan. Ruoka, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut liikelaitoksen kanssa on aloitettu yhdistetyn

talvikunnossapidon kilpailutus kaudelle 2025-2027 ja markkinavuoropuhelu kilpailutuksesta on järjestetty maaliskuussa.

Helmikuun lämpimien säiden vuoksi tehtiin myös tulvantorjunta töitä poikkeuksellisen aikaisin. Tulvantorjuntaa jatkui myös maaliskuun puolella. Tulvat olivat maltillisia ja vähäisiä. Osa tulvakohteista ovat sellaisia joissa on katujen peruskorjauksen tarvetta (kuivatuksen parantaminen, rumpujen uusiminen, hulevesiviemäröinti). Myös asukkaiden tonttiliittymiä on tarpeen kunnostaa rumpuineen. Tulva-asoiden hallintaan liittyviä asioita on käyty lävitse yhdessä Elyn ja Limingan Vesihuollon kanssa.

Paikkatietopalvelut

Alkuvuodesta mittaryhmä vuorotteli kuukauden lomautusjakson. Talviajalla on päivitetty pohjakartaan liittyviä töitä sekä valaisin- ja palopostikartoituksia, sekä muita karttojen valmistustöitä. Aikainen kevät on mahdollistanut tälle vuodelle suunniteltujen Kuormatien ja Ekokorttelin asemakaava-alueiden investointien suunnitteluun liittyvien kartoittamistöiden aloittamisen jo maaliskuussa. Ekokorttelin laajalla alueella mittauksia toteutettiin myös dronella. Rakennusmerkintöjä ja sijaintikatselmuskartoitusten osalta on ollut hiljaisempaa, johtuen rakentamisen suhdanteiden taantumisesta.

Viher- ja yleiset alueet

Viheralueiden kunnossapidossa on talven aikana työstyetty viher- ja leikkipuistoverkoston kehittämissuunnitelmaa sekä metsien hoitosuunnitelmaa. Puistometsien hoitoon laadottava pitkän tähtäimen (PTS) kunnossapito-ohjelma toteutetaan metsäsuunnitelman pohjalta. Kuntien SUP - siivouskustannuksista eli kertakäyttöisten muovituotteiden roskaantumisen siivous- ja ennaltaehkäisevien kustannuksista on haettu Limingan osuus Pirkanmaan Ely keskukselta vuoden 2024 osalta. Jutkokylän Hattuojan kunnostus aloitettiin maaliskuussa ja saatiin pääosin toteutettua maaliskuun loppuun mennessä. Loput kunnostustöistä hoidetaan touko-kesäkuun aikana.

Toimintakaudella pyritään hyödyntämään ja jatkamaan robotiikan mahdollisuuksia viheralueiden kunnossapidossa. Robotiikasta saatuja hyötyjä ovat mm. henkilöresurssien käyttö muissa tehtävissä, ajankäytön tehostuminen sekä laatutason ylläpitäminen. Investoinneilta vapautunutta oman työn osuutta lisätään kunnossapidon eri tehtävissä. Kausityöhön varattua resurssia ei ole rekrytoitu täysimääräisenä. Kaluston ja robotiikan hankinnat toteutuvat vuoden 2024 talousarvion mukaisesti loppuvuodesta. Kaluston ylläpidon tueksi on otettu käyttöön digitaalinen kalustonhallintaohjelma maaliskuussa. Alkuvuodesta arvioitiin myös osallistavan budjetoinnin OSBU 2025 ideoita sekä Ojanperäkankaan ja Okkosenrannan Kylä- ja ympäristösuunnitelmaa. Liminganlahden Virkkulan lintutornille on tehty kuntokatselmus liikelaitoksen ja tilaajan toimesta.

Kilpailutukset, hankkeet ja investoinnit

Kilpailutuksia tehtiin paljon tammikuu-maaliskuu jakson aikana. Kilpailutuskohteina ovat olleet talvikunnossapitotyöt, katualueiden harjaus ja niittotyöt, Ekokorttelin ja Kuormatien kaava-alueiden kunnallistekniikan ja vesihuollon suunnittelut sekä Kurkitien peruskorjauksen katusuunnittelu, päällystystyöt ja katuvalaistuksen sähkötyöt.

Teiden ja alueiden kunnostamisohjelma on vuodelle 2025 on varsin maltillinen. Katujen uudelleen päällystämistä on suunnitelmissa toteuttaa kesän aikana Mieslahdentielle sekä Selkäsentielle ja

Pölykujalle. Kävelyn- ja pyöräilyn olosuhteita parannetaan toteuttamalla Ohra- ja Kaurakujan yhteydet uudelle Saunarannan alueille. Kuivatuksen ja tulvariskien paremman hallitsemisen tueksi toteutetaan Hattuojan kunnostus Jutkokylässä.

Kunnallistekniikan liikelaitos on saanut myönteisen rahoituspäätöksen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta 23 000 euroa Temmesjoen lintutornin luontopolun kunnostamiseen. Hanke lähti käyntiin maaliskuussa ja työt aloitettiin vanhan pitkospuun purkutöillä ja murskepintaisen polun rakentamisella Temmesjoen mökkikylän kohdalta lintutornin suuntaan. Luontokohteiden huonokuntoisien rakenteiden uusiminen Temmesjoella mahdollistaa kohteiden paremman ja turvallisen käytön matkailun ja kuntalaisten tarpeisiin. Mukana hankkeessa on maanomistajat, Ammattiopisto Luovi ja Lakeuden Luonto Ry. Uutta Traficomien rahoitusta on haettu Limingan kävely- ja pyöräilyn alueverkon viitoitukseen.

Palvelu	Arvio palvelu-tarpeesta	Oman tuotannon osuus	Ostopalvelut	Hankintatapa	Muutokset suunnitelmakaudella	Toteutuminen 2025
Katujen kunnossapito	ennallaan	26%	74%	kilpailutus, omajohtoinen työ ja tarvikkeet	Kilpailutetut urakoitsijapalvelut talvikunnossapidon laadun nosto, hankintahintojen nousu, verkon laajentuminen, kalustohankinnat	Voimassa oleva palvelusopimus, Talvikunnossapidon laatua on nostettu. talvikunnossapidon kilpailutuksen valmistelu kaudelle 2025-2027. Kalustohankinnat toteutettu 2024 loppuvuodesta.,
Yksityisteiden auraspalvelu	ennallaan	5%	95%	kilpailutus	Kohteiden määrä, kilpailutetut urakoitsijapalvelut	83 kpl (-1kpl), urakoitsijapalvelut on kilpailutettu.
Yksityistiet sis.materiaalit	ennallaan	28%	72%	kilpailutus, omajohtoinen työ ja tarvikkeet	Tiekuntien perustaminen, soraistukset	Ei uusia tiekuntia, soraistuksia toteutetaan pääosin perusparannusten jälkeen. Yksityistiekunnilla on ollut mahdollista hakea valtionavustusta perusparannuksiin.
Puistot, muut yleiset alueet	ennallaan	82%	18%	Kilpailutus omajohtoinen työ	Kalustohankinnat ja robotiikan käyttöönotto, alueiden laajeneminen, kilpailutetut urakoitsija-alueurakointi palvelut, kausityö	Hankinnat ovat toteutuneet, vihervestasto on kasvanut 5,3 ha, urakoitsijapalvelut on kilpailutettu, kausityötä on vähemmän tarjolla.
Mittaus ja						

kartoitus	ennallaan	94%	6%	omajohtoinen työ	Kalusto- ja ohjelmisto hankinnat	Hankinnat ovat toteutuneet
-----------	-----------	-----	----	------------------	----------------------------------	----------------------------

Toiminnan kehittämisen toteutuminen

Kunnallistekniikan toimintojen tuottavuutta on pyritty parantamaan jatkuvalla kehittämisellä, palveluiden kilpailuttamisella, kustannusvastaavalla hinnoittelulla ja sopimusohjauksella.

Pitkän tähtäimen suunnitelmien (PTS) laatimiseen puistometsien hoitoon, leikkipuisto ja katuverkoston investointeihin on aloitettu. Suunnitelmien tarkoituksena on, että pystytään suunnittelemaan ja ennakoimaan hallitusti tulevia investointi- ja hoitotarpeita.

Toiminnan *digitaalisia palveluita* kehitetään hyödyntäen Teamsin ja Fluentin eri osa-alueita työntekijöiden päivittäisinä työkaluina. Kunnossapidon tehtäviin on laadittu kohdekortteja ja työselosteita, jotka jatkossa selkeyttävät työtehtävien jakoa ja ohjaavat paremmin itsenäisempään työntekoon niin urakoitsijoiden kuin työntekijöidenkin osalta. Fluent –kunnossapidonsovelluksen mahdollisuuksia toimia omavalvonnan huoltokirjana alueiden hoidossa jatkokehitetään kuluvan vuoden aikana. Kaluston ylläpidon tueksi on maaliskuun aikana otettu käyttöön kaluston hallinnan digitaalinen työkalu.

Paikkatietopalveluiden kehittämistä toteutetaan yhteistyössä tilaajan kanssa. Ekokorttelin laajalla kaava-alueella on kevään aikana tehty mittauksia dronella suunnitteluaineiston keräämiseksi. *Robotiikan* mahdollisuudet keskustan viheralueiden hoidossa otetaan käyttöön. Robotiikan lisäämisellä ja uudistetulla työkoneilla tehostetaan puistojen hoidon tuottamista.

Liikenneturvallisuuden kehittämistyötä on tehty yhdessä Elyn kanssa. Louhi-karttapalveluun on päivitetty Limingan liikenneturvallisuuden parantamiseksi tehtäviä asioita. Liikelaitos on hakenut Traficomien rahoitusta Limingan kävely- ja pyöräilyväylien viitoitukseen.

Kunnallistekniikka liikelaitos on mukana *Unicef Lapsiystävällinen kunta* kehittämistyössä laatimassa lapsen oikeuksien perehdytysmateriaalia työntekijöille ja päättäjille.

Talouden toteutuminen

Tuloslaskelma (Ulk./Kesk.)	TP 2024	TA 2025	TOT 1-3/2025	TOT-TA € 2025	TOT% 2025	Muutos % 2024-2025
LIIVEVAIHTO	1 610 203	1 654 500	417 413	-1 237 087	25,2 %	4,1 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	47 390		4 862	4 862		-50,0 %
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	23 595		81	81		-32,8 %
MATERIAALIT JA PALVELUT	-1 077 767	-1 077 145	-185 386	891 760	17,2 %	-25,0 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-262 306	-186 950	-18 811	168 139	10,1 %	-16,1 %
PALVELUJEN OSTOT	-815 461	-890 195	-166 574	723 621	18,7 %	-25,8 %
HENKILÖSTÖKULUT	-404 403	-461 433	-66 898	394 535	14,5 %	-18,9 %
PALKAT JA PALKKIOT	-331 006	-373 023	-53 442	319 581	14,3 %	-20,1 %
HENKILÖSIVUKULUT	-73 397	-88 410	-13 457	74 954	15,2 %	-13,8 %
ELÄKEKULUT	-70 748	-78 532	-11 947	66 585	15,2 %	-21,2 %
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-6 478	-9 879	-1 510	8 369	15,3 %	-4,9 %
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	3 828					-100,0 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 997	-2 599	-1 210	1 389	46,6 %	-39,5 %
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-108 036	-149 158	-26 795	122 363	18,0 %	0,0 %
LIIEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	82 986	-35 835	142 067	177 902	-396,4 %	170,8 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	13					-100,0 %
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUN.ERIÄ	82 999	-35 835	142 067	177 902	-396,4 %	170,8 %
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	82 999	-35 835	142 067	177 902	-396,4 %	170,8 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	82 999	-35 835	142 067	177 902	-396,4 %	170,8 %

Toimintakaudelle suunnitellut korotukset on talousarviovaiheessa arvioitu liittyvät lähinnä talvikunnossapidon laadun nostoon sekä kaluston uusimistarpeeseen leasing vuokrissa, robotiikan käyttöön ottoon ja yleiseen kustannustason nousuun palveluissa ja tarvikkeissa koko toimintakentässä. Tilauskannan pieneneminen investointien osalta on hillinnyt henkilöstökulujen kasvua. Toiminnan kehittämisellä, kilpailutuksella ja tuote valinoilla pyritään hillitsemään kustannuskehitystä. Tuottavuutta pyritään parantamaan jatkuvalla vastuullisella ja kestäväällä palvelujen kehittämisellä, kustannusvastaavalla hinnoittelulla ja sopimusohjauksella.

Talvikunnossapidon laatua on haluttu nostaa ja talvikunnossapidon auraus ja liikenneturvallisuus on saatu pidettyä hyvällä tasolla. Liukas alkutalvi on vaatinut enemmän hiekoitustöitä, mutta vähäluminen talvi ei lisännyt lumenajo ja lumensiirto töiden kuluja.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on myöntänyt maaliskuussa liikelaitokselle 23 000 € (50 % avustus) Suomi liikkeelle -ohjelman avustuksen Temmesjoen lintutornin ja luontopolun kunnostamiseen.

Analyysi talouden toteutumisesta

Kunnallistekniikan liikelaitos on pysynyt sille asetetuissa taloudellisissa tavoitteissaan. Liikelaitoksen liikevaihto vuodelle 2025 on arvioitu 1,65 milj. Liikelaitoksen kulut ovat alittuneet talousarvion 142 067 € kulujen toteutuman ollessa 16,8 %. Liikelaitoksen poistot ovat kalustopoistoja.

Palveluiden ostot ovat katsauksen aikaan toteutuneet 18,7 % talousarvioon nähden. Katujen talvikunnossapidon kulut ovat laskeneet 13 % vuodesta 2024 vastaavaan aikaan. Sähkön käyttökulut ovat laskeneet 28 % vuodesta 2023.

Kunnan talouden tasapainottamisen toimenpiteitä on tehty toimintakauden aikana. Henkilöstökulut ovat laskeneet johtuen henkilöstön 1-2 kk lomautusjaksoista, jotka liittyvät yhteistoimintaneuvottelujen toimeenpanoon. Talousarviossa varauduttiin henkilöstöresurssin lisäykseen investointien toteutukseen sekä kesäkauden kunnossapidon tehtäviin. Kausityöntarve ei

toteudu arvioituna, johtuen investointien vähyydestä.

Liikelaitoksen keskeisten muutosten ja toimenpiteiden toteutuminen

Katujen kunnossapidossa on varauduttu toisen hoitokerran hankkimisesta kaava-alueella tehtäviin tienvarsiniittoihin ja talvikunnossapidon laadun parantamiseen sekä katujen päällystepaikkauksiin. Katujen ja alueiden investointiohjelmassa on varauduttu mm. päällysteiden uusimiseen. Viheralueilla tehostaa puistojen hoidon tuottamista robotiikalla.

Vuosittain laaditaan yhdessä tilaajan kanssa investointiohjelma, jonka toteutus on valtuuston määrittelemien määrärahojen mukaista. Tulevalla kaudella rahoitusta on saatu katujen ja yleisten alueiden kunnostamiseen 240 000 €. Alkuvuodesta investointien toteutus on ollut suunnitelman mukaista.

Hanketoimintaa jatketaan suunnitelmakaudella ja mahdollisia uusia toimintaa tukevia rahoituksia haetaan. Traficomien rahoituksen saaneista hankkeista jatkuu Linnukkatien kävelyn ja pyöräilyn kehittämisen hanke.

Käynnissä olevat toimenpiteet

- Kuormatien ja Ekokorttelin kaava-alueiden suunnittelu
- Kunnossapidon työt katu-, leikkipuisto ja viheralueilla
- Investointiohjelman 2025 mukaiset työt
- PTS laadinnat
- Temmesjoen pitkospuureitistön kunnostaminen, ELY -rahoituksella
- Traficomien: Linnukkatien kävelyn ja pyöräilyn kehittämisen hanke
- Mitta-aineistojen keruu suunnittelijoille
- Kalustohuolto

Kunnallistekniikan toimintojen osalta toimintakaudella on toteutettu palvelunkuvausten sekä hoitoluokitusten mukaista kunnossapitoa. Liikelaitos on pysynyt taloudellisissa tavoitteissaan. Palvelualueen perustehtävät pystyttiin toteuttamaan normaalisti sekä kehittämistoimenpiteitä on viety suunnitelmallisesti eteenpäin alkuvuodesta. Omistajaohjauksen mukaiset laaduntarkastuskierroksista ensimmäinen toteutettiin tammikuussa. Kunnallistekniikka liikelaitos toteuttaa yhteistyössä Ruoka-, puhtaus ja tilapalvelut liikelaitoksen kiinteistöjen piha-alueiden viherhoidon.

Alkuvuoden aikana paikkatietopalvelut ovat koonneet erinäisiä infraan liittyviä kartoituksia sekä pohja-aineistoa useiden eri suunnitelmien suunnittelun tueksi. Aikainen kevät on mahdollistanut tälle vuodelle suunniteltujen Kuormatien ja Ekokorttelin asemakaava-alueiden investointien suunnitteluun liittyvien kartoittamistöiden aloittamisen jo maaliskuussa. Ekokorttelin laajalla alueella mittauksia toteutettiin myös dronella. Rakennusmerkintöjä ja sijaintikatselmuskartoitusten osalta on ollut hiljaisempaa, johtuen rakentamisen suhdanteiden taantumisesta.

Talvikunnossapitotyöt käynnistyivät talvikauden alkaessa. Lumimäärät ovat olleet vähäisempiä. Sen sijaan liukkaudentorjuntaa on ollut enemmän alkuvuodesta. Talvikunnossapidon urakoita on ollut mahdollista seurata kunnan nettisivuilta. Keskusta-alueen suojateiden ja katuliittymien kunnossapitoa on tehostettu paremman käytettävyyden vuoksi ja koululaisten käyttämien pääpyöräteiden kunnossapitoa on parannettu.

Toimintaa tukeva hanketoiminta on ollut suunnitelman mukaista. Hanketoiminnan avulla pystytään vaikuttamaan katuverkoston kuntoon ja sen investointitarpeisiin sekä aktivoimaan kuntalaisia kestäviin kulkutapoihin. Linnukkatien hankkeessa Limingan Vesihuollolle tehty työ vaikuttavat urakan valmistumisen aikatauluun ja lopputöiden saattamiseen. Hanke valmistuu kesällä 2025. Maaliskuussa saatiin rahoituspäätös Temmesjoen pitkospuiden kunnostamiseen, työt käynnistyivät pikaisesti rahoituspäätöksen tultua.

Yhdessä tilaajan kanssa laadittu Teiden ja alueiden rakentamisen investointiohjelman toteutus on ollut tavoiteohjelman mukaista. Hattuojan kunnostus Jutkokylässä saatiin tehtyä helmimaaliskuussa.

Limingan kunnan yhteistoimintaneuvottelut taloudellisista ja tuotannollisista syistä toimeenpantiin alkuvuoden aikana. Omistaja-asiakkaan edellytys on, että liikelaitoksen palvelutuotannossa tehdään tehostamistoimenpiteitä kustannuskasvun hillitsemiseksi. Liikelaitos on tehnyt sopeuttamistoimia taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Robotiikan ja digitalisaation avulla pyritään parantamaan toimintojen laatua ja tehokkuutta.

Liikelaitoksen strategisten tavoitteiden toteutuminen

Strateginen tavoite	Tavoite 2026	Tavoite 2025	Mittari	Toteuma 1-3/2025
Kuntakonsernin talous on tasapainossa	Toiminnan kehittäminen vastaamaan tilaajan tarpeita muuttuvissa tilanteissa Kustannuskasvun hillitseminen	Toiminnan kehittäminen ja jalkauttaminen, talousarviossa pysyminen	Talousarvio 2025/12 Maarakennuskustannusindeksi/vuosi	Toteutunut
Omistajaohjauksella toteutetaan kuntastrategiaa	Toiminnan kehittäminen vastaamaan tilaajan tarpeita ja laatukierrokset	Laatukierrokset kaksi kertaa vuodessa yhdessä tilaajan kanssa Palvelusopimus Palveluiden kehittäminen, pitkän tähtäimen suunnitelmat katu- ja leikkipuistoverkolle	100 % 100 % Toteutunut/Ei toteutunut	50 % 100 % käynnissä

Hyvinvoiva, osaava, sitoutunut ja kehityshakuinen henkilöstö	Henkilöstöresurssit vastaavat toiminnan tarvetta	Työhyvinvointi ja koulutussuunnitelman toteutus	100 %	
		Tavoitekeskustelut	100 %	100 %
	Ammattitaitoinen henkilöstö	Henkilöstöresurssien lisäys +1, mikäli investoinnit kasvavat	henkilöstön määrä/vuosi	8/2025
		Sairauspoissaolojen määrä < 15 pv/tt	Sairauspoissaolot pv/tt	4
		Pitkien sairaspöissaolojen väheneminen	Sairauspoissaolot/vuosi	-
		Henkilöstön työhyvinvointi	Henkilöstökysely	Toteutunut
Saavutettavuus ja liikenneyhteydet paranevat	Rantakylän jalankulun ja pyöräilyyn yhteys ja Kurkitie-Kuormatie liikennejärjestelyt tilaajan niin mahdollistaessa. Tupoksen Oikotien liikennejärjestelyt kaavamuutoksen edistyessä	Linnukkatien jkpp valmiiksi Katujen ja alueiden kunnostamisohjelman toteutus	Investointien toteutuma %	käynnissä
Pohjois-Suomen vetovoimaisin kuntabrandi	Kaksoisraiteen huomioiminen suunnittelussa	Viihtyisä ja hoidettu kuntaympäristö	Oikea-aikainen viestintä	-

Elinvoimainen kuntaympäristö

Lähtökohtana on kunnan elinvoiman lisääminen tukemalla yritysten kasvua, kehittymistä ja työpaikkojen lisäämistä. Elinvoiman kehittämisessä olennaista on myös työllisyys ja vetovoimainen kuntabrandi. Liminganlahden hyödyntäminen luontomatkailun näkökulmasta vahvistaa kunnan matkailutoimintaa.

Maan käyttö ja kuntakuva

Maapolitiikkaa toteutetaan erillisen valtuuston hyväksymän maapolitiittisen ohjelman mukaisesti. Keskeistä on kunnan vetovoiman ja kunnan keskusta-alueen kehittäminen sekä riittävä tonttitarjonnan varmistaminen.

Hyvinvoivat kuntalaiset

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on Limingassa kuntajohtamisen ytimessä. Se on kiinteä osa kuntastrategiaa sekä talouden ja toiminnan suunnittelua. Kunta luo toiminnallaan kuntalaisille hyvät edellytykset huolehtia omasta terveydestään ja hyvinvoinnistaan.

Talouden tasapaino ja johtaminen

Kunnan perustehtävien hoitaminen ja strategisten päämäärien saavuttaminen edellyttää suunnitelmallista ja pitkäjäteistä taloudenhoitoa. Palvelut järjestetään palveluiden järjestämissuunnitelmien ja talouden reunaehdot huomioiden. Johtamisessa ja taloudenhoidossa huomioidaan yhä enemmän konsernin kokonaisuus. Kunta kehittää asiointipalveluita entistä sähköisempään muotoon. Yhteisöllisyyttä ja kuntalaisten osallistumista vahvistetaan ottamalla käyttöön uusia toimintamalleja, jotka tukevat kuntalaisten kohtaamisia ja vuoropuhelua sekä eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja aktiivista toimintaa.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toteutuminen

Liikelaitoksessa on ammattitaitoinen henkilöstö ja koulutusta järjestetään henkilöstölle koulutussuunnitelman mukaisesti. Liikelaitoksessa työskentelee vakituisesti 8 työntekijää. Esihenkilö-, suunnitelu- ja valvonta tehtävissä toimii 2 henkilöä.

Kunnan kasvun myötä kunnossapidettävien alueiden määrä on lisääntynyt. Investointien ja tilauskannan väheneminen sekä talouden tasapainottaminen on edellyttänyt tarkastelemaan henkilöresurssitarvetta tarkemmin. Vakituisten henkilöstön tehtävät kohdistuvat suunnitelmakaudella kunnossapidon eri tehtäviin. Talousarviossa on varattu määräraha kausityölle (5 hlö), mutta yhteistoimintaneuvottelujen tuloksesta johtuen kausityö ei toteudu täysimääräisenä. Palkkatukityö käytänteet ovat muuttumassa, mutta liikelaitos pyrkii mahdollistamaan työllistymisen edistämistä. Investointien lisääntyessä/vähentyessä tulee henkilöstötarve tarkastella uudelleen. Kesänuorten työllistäminen toteutetaan hyvinvointipalveluiden tuella ja suunnitelmakaudella puistojen kunnossapidon tehtävissä työskentelee n. 20 nuorta. Harjoittelu- ja työssä oppimisen paikkoja tarjotaan tilanteen mukaan. Henkilöstön osaamisen kehittymistä mahdollistetaan erilaisin koulutuksin sekä kannustetaan omaehtoiseen opiskeluun.

Työntekijöiden työhyvinvointia pyritään lisäämään ottamalla henkilöstöä mukaan työn suunnitteluun, lisäämällä työnkiertoa, varhaisen tuen palveluilla sekä työaikamuutoksilla. Henkilöstön kanssa on pidetty kehityskeskustelut alkuvuodesta. Työhyvinvoinnin jaksamista on tuettu kannustamalla käyttämään kunnan tarjoamia liikuntapalveluita ja Smartum liikunta- ja kulttuurietuja. Työhyvinvointikysely toteutetaan joka toinen vuosi, kysely on toteutettu alkuvuodesta. Päivitetyt henkilöstö ja hyvinvointisuunnitelmat on käyty lävitse henkilöstön kanssa. Työergonomiaan liittyvää ohjausta on tarjotaan työfysioterapeutin suosituksesta.

Kevään aikana henkilöstöä on koulutettu Husqvarna Fleet Service kalustonhallinnan digitaalisen työkalun käyttöönottoon. Henkilöstöä on osallistunut Navisecin tietoturvallisuuden sekä tie- ja työturva koulutuksiin. Kunnallistekniikan oman työn näkyvyyttä on tuotu esiin Kunnallistekniikan toimintakertomus v. 2024 videon avulla.

Sairauspoissaoloja liikelaitoksessa oli vuositasona 2 päivää/työntekijä. Henkilöstön

sairauspoissaolot ovat kunnallistekniikan osalta laskeneet vuodesta 2023. Poissaolojen määrä on laskenut vuodesta 2024 (14 päivästä) 4 päivään.

Sairauspoissaolot kunnallistekniikka (pv)	2025	2024	2023
tammi-maaliskuu	4	14	130
huhti-kesäkuu		2	19
heinä-syyskuu		20	29

HTV kunnallistekniikan yksikössä on vähentynyt viimeisen neljän vuoden aikana.

HTV palveluyksikkö	2021	2022	2023	2024
Kunnallistekniikka liikelaitos	14,9	15,9	12,2	9,9

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ	2022	2023	2024	2025
Vakinaiset, lkm	13	13	8	8
Määräaikaiset, kausityö lkm	7	9	5	1
Sijaiset, lkm	0	0	0	0
Työllistetyt (vuoden aikana), lkm	7	3	3	2
Henkilöstö yhteensä	27	25	16	11

6.2 Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen liikelaitos

Liikelaitoksen yleistavoitteen toteutuminen

Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut tukivat asiakasorganisaatioitaan onnistumaan oman perustehtävän suorittamisessa tarjoamalla maukkaan ja terveellisen, ravitsemussuositusten mukaisen aterian sekä puhtaan ja viihtyisän toimintaympäristön. Liikelaitoksen palvelutuotanto on kustannustehokasta, kestävä ja kannattavaa sekä toiminta on asiakaslähtöisesti täsmällistä ja joustavaa.

Yleiskuvaus liikelaitoksen palveluista ja tarkoituksesta

Liikelaitoksen toiminta-ajatuksena on tuottaa kunnan eri toimipaikkojen ja asiakasryhmien tarvitsemat ruoka-, puhtaus- ja tilapalvelut taloudellisesti sekä asiakkaan toiminta ja tarpeet huomioiden.

Ruokapalvelujen asiakkaista valtaosa on lapsia ja nuoria sekä heidän kanssaan työskentelevää kunnan henkilökuntaa. Päivittäin tarjotaan lähes 3500 annosta lounasta kunnan eri kouluissa ja päiväkodeissa. Ruoanvalmistuksessa suositetaan suomalaista lihaa sekä muita kotimaisia elintarvikkeita. Lähellä tuotettuja elintarvikkeita löytyy ruokalistalta muun muassa perunan, juuresten, maidon ja leivän osalta. Ateriat tuotetaan kahdessa valmistuskeittiössä Tupoksen ja Liminganlahden kouluilla. Tehokas valmistusprosessi ja kustannustietoisuus takaavat sen, että tuotetut ruokapalvelut ovat laadukkaita, mutta edullisia. Ruokapalvelut tuotetaan liikelaitoksen omana työnä.

Puhtauspalvelujen siivottavat kohteet ovat kunnan omassa toiminnassa olevia kiinteistöjä. Siivottavaa pinta-alaa 26 eri kiinteistössä on noin 45 000 m². Puhtauspalvelujen tavoitteena on tuottaa palvelu taloudellisesti sekä huolehtia kiinteistön käyttäjille eri tilatyypin ja käyttöasteen mukainen puhtaustaso. Siistit ja puhtaat tilat luovat tilojen käyttäjille viihtyvyyttä, hygieenisyyttä sekä käyttöturvallisuutta. Laitoshuoltajat toimivat kiinteistöhuollon kanssa yhteistyössä huomioiden kiinteistön huolto- ja korjaustarpeita. Puhtauspalvelu tuotetaan omana palvelutuotantona.

Kunnan omistamien kiinteistöjen kerrosala on noin 56 000 m² ja tilavuus n. 275 000 m³. Kiinteistöpalveluiden kunnossapitoon kuuluvat kunnan omistamat rakennukset sekä osa kunnan vuokraamista kohteista. Kiinteistöt on jaettu kiinteistönhoitajien kesken vastuurakennuksiin. Kiinteistönhoidon toimintaa ohjaa huoltokirjaohjelma, joka tehostaa kiinteistöjen suunnitelmallista kunnossapitoa. Lisäksi ohjelmassa tehdään kiinteistöjen palvelupyynnöt, jotka kiinteistönhoitajat reagoivat tarpeenmukaisesti. Kiinteistöpalveluiden tehtäviin kuuluu ruoankuljetus kouluille ja päiväkodeille. Kiinteistöhoito toteutetaan liikelaitoksen omana työnä.

Toimintaympäristöanalyysi

Limingan kunnan yhteistoimintaneuvottelut saatiin päätökseen vuoden 2024 aikana. Omistaja-

asiakas odottaa myös liikelaitoksen palvelutuotannossa tehostamistoimenpiteitä kustannuskasvun hillitsemiseksi. Palvelutuotantoa arvioitiin kaikilla liikelaitoksen toiminta-alueilla.

Ruokapalveluissa on aloitettu vuoden alusta palvelutuotannon kehittämisen suunnittelu ateriatuotannon keskittämisen elokuussa 2025. Toimintamallilla tavoitellaan ruokatuotteen tasalaatuisuutta, resurssien tehokkaampaa käyttöä ja kustannusten hallintaa sekä investointien minimointia pidemmällä aikavälillä.

Puhtaus- ja kiinteistöpalveluiden palvelutuotantoon on aiempina vuosina jo lisätty robotiikan käyttöä. Näillä palvelualueilla selvitetään edelleen robotiikan käyttöönoton laajentamista aktiivisesti. Robotiikan ja automatisoinnin avulla pyritään parantamaan toimintojen laatua ja tehokkuutta. Omistajan ohjauksen mukaisesti liikelaitos palautti 2024 toimintakauden aikana puhtauspalveluiden ulkoistettuja kohteita takaisin omaan palvelutuotantoon.

Limingan kunnalle hyväksyttiin vuoden aikana ilmasto- ja ympäristöohjelma. Kestävän kehityksen edistäminen, sidosryhmien muuttuviin odotuksiin sekä tarpeisiin vastaaminen sekä vastuullisuuteen liittyvät valinnat kuuluvat myös liikelaitoksen arkitoimintaan ohjelman mukaisesti. Limingan kunta kilpailutti sähköntoimittajan vuosille 2025-2027.

Käyttäjäasiakkaan rooli korostuu kiinteistöjen energiankulutuksessa. Yhteistyössä käyttäjien ja kiinteistöpalveluiden kanssa saadaan kiinteistöjen energiatehokkuutta ja kierrättämistä kehitettyä sekä parannettua. Ruokapalveluissa pyritään vähentämään ruokahävikkiä kokonaisvaltaisesti aterian elinkaaren aikana ruokalistan suunnittelusta valmiin ruoan tarjoiluun. Ruokahävikin vähentämisellä on merkittävä ympäristövaikutus. Ravitsemispalvelusektorin osuus koko elintarvikeketjun ruokahävikistä on noin 17 prosenttia. Hävikkiä syntyy eniten tarjoiluhävikistä eli ruoasta, joka ei tulekaan syödyksi.

Palveluiden järjestämisen ja keskeisten toimenpiteiden toteutuminen

Palvelujen järjestämissuunnitelma 2024

Palvelu	Arvio palvelu- tarpeesta	Oman tuotannon osuus	Ostopal- velut	Hankintatapa	Muutokset suunnitelma- kaudella
Ruokapalvelut Puhtauspalvelut	ennallaan	100%		2 valmistuskeittiötä	arviointi käynnistetty
Kiinteistö-palvelut	ennallaan	n. 95%	5%		Peruspesujen mahdollinen hankinta.
Virastomestari- palvelut	ennallaan	100%			
	ennallaan	100%			Palvelun

					vakiinnuttaminen
--	--	--	--	--	------------------

Toiminnan kehittämisen toteutuminen

Ruokapalvelut: Palveluiden tuottamisverkostoa arvioidaan sekä mahdollisesti uudelleen järjestel-
lään vuoden 2025 aikana. Tavoitteena on omistaja-asiakkaalle sisäisen hinnoittelun kustannusten
hillitseminen, ulkoisten kustannusten aiheuttaessa asiakashinnoitteluun korotuspainetta.

- Suunnittelutyö on aloitettu tammikuussa yhteistyössä henkilöstön kanssa. Tarkastelujakson ai-
kana on järjestetty pajatyöskentelyä neljä kertaa. Teemoina pajoissa on ateriatuotannon yhdistä-
minen, mahdolliset tulevat tehtävänimikkeet, työajat sekä toiminnot. Ateriatuotannon kehittämisen
tavoitteena on toiminnan käynnistäminen elokuussa 2025 Liminganlahden koululla.

Lasten ja nuorten osallistamista ruokapalveluiden toiminnan kehittämisessä on saatu hyviä koke-
muksia viime vuosien ajalta. Asiakaspalautteen kerääminen ja analysointi on otettu osaksi jatkuvaa
kehittämisprosessia, jotta palveluja voidaan räätälöidä entistä paremmin asiakkaiden tarpeisiin.
Maisteluraatien vakiinnuttaminen ruokapalveluiden tuotekehitystoimintaan on tuonut uusien ruo-
kien suunnittelusta asiakaslähtöisempää. Uusien tuotteiden elinkaari on pidempi sekä menekki on
aiempaa parempaa.

- Kouluruokakysely pidettiin maaliskuussa 2025, tyytyväisyys kouluruokaan on noussut. Kouluruoka
arvotettiin kouluarvosananalla 7,9 vuonna 2025. Edellisen kyselyn vastauksien pohjalta tehdyt muu-
tokset kasvisproteiinia sisältäviin ruokiin sekä uusien ruokien tuonti ruokalistalle näkyvät vastauk-
sissa positiivisena vireenä. Kyselyn vastauksien pohjalta kehittämisen kohteina tulee olemaan vaih-
toehtoisten proteiinien hyödyntäminen ravitsemissuosituksen mukaisesti. Lisäksi salaatti tarjontaa
kehitetään purkamalla sekoitettuja salaatteja sekä tuomalla uusia raaka-aineita tarjolle. Makuraati
pidetään huhti- toukokuun aikana. Ruokalatoimikunnan toiminta on vakiintunut Liminganlahden ja
Tupoksen kouluilla. Ojanperän koululla ruokalatoimikunta saatiin perustettua alkuvuodesta 2025.

Ruokahävikkiä pyritään edelleen vähentämään kokonaisvaltaisesti aterian elinkaaren aikana ruoka-
listan suunnittelusta valmiin ruoan tarjoiluun. Ruokahävikistä on kerätty seurantatietoa vuoden
2024 aikana ja tavoitteena vähentää hävikkiä sekä miettiä keinoja yhteistyössä asiakkaan kanssa,
kuinka hävikkiä voidaan vähentää.

- Ruokapalveluissa otettiin käyttöön vuoden 2024 aikana hävikin mittaamista varten järjestelmä,
jossa hävikkiä mitataan päivittäin kolmessa eri kategoriassa: keittiö-, tarjoilu- ja lautashävikkinä kai-
kissa ateriapalveluiden kohteissa. Mittauksen ja seuraamisen tarkoituksena on saada tietoa muo-
dostuneesta hävikistä ja tiedostaa toimenpiteitä sen vähentämiseksi. Kouluruokailussa hävikkiä
muodostui vuonna 2024 jokaisena toimintapäivänä 44g / ruokailija ja päiväkotiruokailussa 103g
/ruokailija.

- Ruokapalveluissa on aloitettu yhteistyö MLL Limingan, Limingan seurakunnan ja Limingan kunnan Lakeuden sillat-hankkeen kanssa linjastoon jäänen ylijäämäruoan hyödyntämiseksi. Ruokapalvelut luovuttavat yhteistyökumppaneille ylijäämä ruoan ruoka-apuna ja yhteistyökumppanit jakavat sen eteenpäin.

Toiminnanohjausjärjestelmän toimittajan vaihtamista selvitetään vuoden 2025 aikana. Tarkoituksena on löytää järjestelmä liikelaitoksen palvelualueiden toiminnan tukemiseen ja uusien mahdollisuuksien luomiseen.

- Tavoite ei ole edennyt.

Puhtauspalvelut: Robotiikan käyttöönottoa jatketaan puhtauspalveluiden palvelualueella. Saadun kokemuksen pohjalta on tunnistettu puhtauspalveluiden tuottamiseen robotiikasta saadut hyödyt muun muassa työvoiman irrottaminen vaativimpiin puhtaustason työtehtäviin, ajankäytön tehostuminen sekä puhtaustason ylläpitäminen. Robotiikan lisäämisen myötä eri kohteiden konekannan uudistamista tarkastellaan. Konekannan uusimisen tavoitteena on kehittää ja tehostaa puhtauspalveluiden tuottamista.

- Robotiikan käyttöä arvioidaan myös muissa palvelualueen kohteissa, joissa puhtauspalveluiden automatisointi tukisi siivouksen tehokkuutta ja laatua.

- Puhtauspalveluiden konekanta uudistetaan suunnitelman mukaisesti. Uusinta tukee myös ilmasto-ohjelman tavoitteita energiatehokkuudessa veden kuin myös kemikaalien osalta.

Ympäristön kemikaalikuormaa pyritään vähentämään puhtauspalveluiden tuottamisessa mm. laikka- valinnoilla, jotka mahdollistavat kiinteistöjen lattioiden puhdistamisen ilman kemikaaleja. Ikku- noiden puhdistamisessa hyödynnetään vuonna 2024 hankittua laitetta, jonka toimintaperiaate perustuu kemikaalittomaan suodatettuun puhtaaseen veteen.

Lukion kiinteistön puhtauspalveluiden tuottamisessa kokeillaan kemikaalitonta siivousta. Kiinteistön puhtaustason laatua arvioidaan vertailemalla pintapuhtausnäytteitä sekä tekemällä aistinvaraista arviointia säännöllisesti.

- Lukiolla on arvioitu kemikaalittoman siivouksen toimivuutta osana kestävä kehityksen tavoitteita. Siivouksen laatua on seurattu sekä pintapuhtausnäytteiden avulla, että aistinvaraisesti. Puhtaus on pysynyt hyvällä tasolla ilman kemikaaleja, kunhan siivous suoritetaan huolellisesti ja oikeilla menetelmillä. Kokeilun perusteella toimintaa voidaan vakiinnuttaa lukion puhtauspalvelutuotantoon.

Edellisvuosien kokemusten perusteella tekstiililattioiden peruspesun hankintaa jatketaan ostopalveluna. Tavoitteena on henkilöstöresurssien hyödyntäminen muissa työtehtävissä kustannustehokkaasti. Ulkoisen palveluntuottajan suorittama säännöllinen tekstiililattioiden syväpuhdistus pidentää tekstiililattian ikää, sekä keventää ylläpitosiivousta ja vuosittaista perussiivoustarvetta.

- Tavoitteessa edetään suunnitelman mukaisesti. Palveluntuottaja on kilpailutettu työn suorittamista varten. Tavoitteena on, että työ suoritetaan kesä- heinäkuussa perussiivous ajankohtana toisessa koulukohteessa.

Puhtauspalveluiden laatua seurataan säännöllisillä kehitystapaamisilla, näihin osallistetaan tilaaja sekä käyttäjän edustus. Tuotetun puhtauspalvelun laatua seurataan myös palveluntuottajan toimesta muun muassa siivoustyön mitoituksen ylläpitämisellä sekä laitoshuoltajien harvemmin tehtävien määräaikaistöiden kuittaamisella.

- Puhtauspalveluiden laatua on seurattu yhteisillä laatupalavereilla. Toteutuneita palavereita tarkastelujakson aikana on ollut kaksi.
- Laadun arviointia laajennetaan asiakastyytyväisyyskyselyllä, toteutusajankohta kevät 2025.

Työntekijöiden työhyvinvointia pyritään lisäämään, ottamalla henkilöstöä mukaan työn suunnitteluun, lisäämällä työkiertoa työkohteiden välillä, sekä työaikamuutoksilla.

Kiinteistöpalvelut: Kiinteistöt jaetaan siten, että jokaisella kiinteistönhoitajalla on nimetyt kiinteistöt vastuullaan hoidettavana. Kiinteistöt pyritään huolehtimaan niin hyvin, että ns. hälytystehtäviä tulisi mahdollisimman vähän. Laadukas ja nopeasti reagoiva kiinteistönhoito jatkaa rakennuksien elinkaarta sekä ennaltaehkäisee sisäilmaongelmia. Kiinteistöihin lisättiin QR-koodit, jonka avulla käyttäjät voivat tehdä palvelupyyntöjä kiinteistöhuoltoon. Palvelupyyntöihin pyritään reagoimaan nopeammin ja tehostamaan omaa toimintaa vuoden 2025 aikana.

Pitkän tähtäimen suunnitelmien (PTS) aloitetaan tekemään vuoden 2025 aikana. Tarkoituksena on, että tulevia remontteja pystytään suunnittelemaan ja ennakoimaan hallitusti. Ennakoimalla tulevia korjauksia voidaan säästää kustannuksia verrattuna suunnittelemattomaan korjaustapahtumiin.

- PTS-suunnitelmien tekeminen ei ole edennyt.

Kiinteistöpalveluiden eri ohjelmistoja sekä palveluostoja tarkastellaan vuoden 2025 aikana sisältäen muun muassa huoltokirjan sekä kameravalvonnan osalta. Tarkoituksena on parantaa ohjelman käytettävyyttä.

- Tarkastelu on aloitettu.

Kiinteistöjen tarkastuskierrokset pidetään kevään 2025 aikana. Kierroksille osallistetaan kohteen käyttäjä, kiinteistönhoitaja sekä kiinteistöpäällikkö. Lisäksi Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle vuokratut kiinteistöt käydään läpi alueen kiinteistömanagerin kanssa. Kierroksien tarkoituksena on käydä läpi kiinteistöjen kunto, akuutit sekä myöhemmin tehtävät korjaustarpeet.

- Tarkastuskierrokset on aloitettu, työ on vielä kesken.

Rakennuksien energiankulutukseen pyritään kiinnittämään huomiota. Suurimpien kiinteistöjen rakennusautomaatiojärjestelmiä on käyty läpi ja etsitty mahdollisia energiansäästötoimenpiteitä. Työ jatkuu vuonna 2025. Vuoden 2025 aikana pyritään vaihtamaan vanhoja kiinteistöjen valaistuksia LED-tekniikkaan talousraamien puitteissa.

- Energiankulutukseen kiinnitetään huomiota rakennusautomaatiojärjestelmien kautta. Kiinteistöjen sisälämpötilaa, ilmastointia ja energiankulutusta seurataan sekä tehtiin tarvittavia muutoksia, jotta energiankulutusta saatiin hieman vähennettyä. Kunnan omissa toimipisteissä kerätyn jätteen kierrätysaste vuonna 2024 oli 35,5 %. Sekajätettä kerättiin 146,087 tonnia, ja kierrätysjakeita yhteensä

80,509 tonnia. Kokonaisjättemäärä oli 226,596 tonnia

Omistaja-asiakkaalla on ollut tarve virastomestaripalveluille, jota on alettu tuottaa syyskuusta 2023 alkaen. Virastomestaripalveluiden työnkuva ja tarvetta on arvioitu yhdessä omistaja-asiakkaan kanssa säännöllisesti, tehtäväkuva on selkiytynyt ja sitä on tarkennettu vuoden 2024 aikana. Vuoden 2025 aikana toiminta vakiinnutetaan.

- Virastomestaripalveluiden toimintaa on kehitetty. Liikuntapalveluiden osalta sisäliikuntapaikkojen valvonta sekä ylläpitopalvelujen toiminta on nykyisin osa virastomestaripalveluita.

Pienien investointien määräraha on tarkoitus käyttää ennalta arvaamattomiin sekä äkillisiin korjaus- tarpeisiin kiinteistöjen osalta. Kiinteistökierroksien yhteydessä nostetaan esille mahdolliset korjaus- tarpeet ja pohditaan pienien investointien määrärahojen käyttökohteita.

Talouden toteutuminen

Tuloslaskelma (Ulk./Kesk.)	TP 2024	TA 2025	TOT 1-3/2025	TOT-TA € 2025	TOT% 2025	Muutos % 2024-2025
LIIVEVAIHTO	8 956 668	9 090 848	2 316 431	-6 774 417	25,5 %	-1,2 %
TUET JA AVUSTUKSET KUNNALLA	2 651	2 651		-2 651		-100,0 %
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	24 410		980	980		-55,0 %
MATERIAALIT JA PALVELUT	-2 838 101	-2 932 772	-675 809	2 256 962	23,0 %	-13,2 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 177 534	-2 250 175	-534 927	1 715 248	23,8 %	-13,1 %
PALVELUJEN OSTOT	-660 567	-682 597	-140 883	541 714	20,6 %	-13,4 %
HENKILÖSTÖKULUT	-1 947 947	-2 071 270	-471 612	1 599 658	22,8 %	2,9 %
PALKAT JA PALKKIOT	-1 625 622	-1 714 713	-386 408	1 328 305	22,5 %	0,2 %
HENKILÖSIVUKULUT	-322 324	-356 557	-85 204	271 354	23,9 %	17,4 %
ELÄKEKULUT	-311 288	-320 149	-77 921	242 228	24,3 %	4,9 %
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-34 188	-44 071	-10 796	33 275	24,5 %	19,6 %
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	23 151	7 663	3 513	-4 149	45,8 %	-67,3 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 680 420	-1 679 506	-422 389	1 257 117	25,1 %	0,5 %
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-2 456 994	-2 398 441	-657 195	1 741 246	27,4 %	17,6 %
LIIKKEYLIJÄÄMÄ (-) ALIJÄÄMÄ	60 267	11 510	90 406	78 896	785,4 %	-32,3 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	992					-100,0 %
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUN.ERIÄ	61 259	11 510	90 406	78 896	785,4 %	-32,7 %
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	61 259	11 510	90 406	78 896	785,4 %	-32,7 %
POISTOERON LIS (-) TAI VÄH (+)	439 868	439 868	109 967	-329 901	25,0 %	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	501 127	451 378	200 373	-251 005	44,4 %	-18,0 %

Analyysi talouden toteutumisesta

Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut liikelaitoksen liikevaihtoa kertyi yhteensä 2,316 milj. euroa toteutuman ollessa 25,5 % maaliskuun loppuun mennessä. Toimintatulot ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti.

Menojen toteuma on 24,52 % jakson ajalla. Toteumajakson kuluista puuttuu veden, sähkön ja lämmityksen osalta noin -100 000 €. Laskutus tapahtuu näillä toimijolla viiveellä, nämä kulut kirjautuvat huhtikuun aikana toteumaan. Materiaalien ja palvelujen kokonaismenot alittuivat noin 57 tuhatta euroa talousarvioon nähden. Alitus johtui ostojen suunnitellusta kehittämisestä sekä tehdyistä tuo-

tevallinnoista ja hävikin hallinnan tehostamisesta mittaamisen avulla.

Seurantajakson ylijäämä ennen satunnaisia eriä on + 90 406 euroa. Tilikauden ylijäämäksi muodostuu poistoeron lisäämisen (investointivarausten purkamisen) jälkeen + 200 373 euroa.

Liikelaitos on valtuustoon sitova tilikauden liikeylijäämän/-alijäämän osalta.

Liikelaitoksen keskeisten muutosten ja toimenpiteiden toteutuminen

Liikelaitoksen palvelutuotannon toiminnan arviointi suoritettiin vuoden 2024 aikana. Uudelleen organisoituminen on käynnistetty yhteistoiminta neuvotteluiden pohjalta vuoden 2025 alussa kaikilla palvelualueilla. Palvelutuotannon tehtäviä sekä henkilöstön tehtäväkuvia pyritään selkeyttämään ja järjeistämään.

Kiinteistöpalveluiden palvelualueella edelleen kehitettiin virastomestaripalveluita omistaja-asiakkaan toiveiden pohjalta sekä tarkasteltiin kuljetuksien optimointia ruokapalveluiden kuljetuksissa. Ympäristövaikutusten vähentämisen painopisteinä ovat olleet ruokahävikin hallinta ja palvelutuotannon organisointi energiaa, raaka-aineita ja kemikaaleja säästävällä tavalla. Ruokahävikin kehitystä seurataan systemaattisesti. Kiinteistöpalveluiden palvelualueella on tehty piha-alueiden leikkivälineiden huollosta huoltosopimus sekä käynnistetty talvikunnossapidon kilpailutus yhteistyössä Kunnallistekniikan liikelaitoksen kanssa.

Liikelaitoksen strategisten tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvoivat kuntalaiset

Tavoite	Mittari	Tavoite 2025	Tavoite 2027	Toteuma 1-3/ 2025
Hyvinvointikertomuksen tavoitteiden toteuttaminen	Koululounaan ruokailevien % osuus kasvaa	Tilanne paranee kouluterveyskyselyssä 2025	Tilanne paranee kouluterveyskyselyssä 2027	Valtakunnallista kyselyä ei ole toteutettu. Kouluruokakyselyssä tilanne parantui (72% päivittäin, 19% 3-4 viikossa)

Talouden tasapaino ja johtaminen

Tavoite	Mittari	Tavoite 2025	Tavoite 2027	Toteuma 1-3/2025
Kuntakonsernin talous on tasapainossa	Liikelylijäämä	Liikelylijäämä toteutuu talousarvion mukaisesti	Liikelylijäämä toteutuu talousarvion mukaisesti	Liikelylijäämä on suunnitelman mukainen.
Palveluiden digitalisaatio ja automatisointi	Palvelusopimuksien ylläpitäminen	Sopimuksen mukainen palvelu		
	Sisäisen laskutuksen automatisointi	Toiminnanohjausjärjestelmän hyödyntäminen	Palvelut ja prosessit on mahdollisimman pitkälle digitalisoitu ja automatisoitu	ei ole toteutunut
Hyvinvoiva, osaava ja kehityshakuinen henkilöstö	Sairauspoissaolopäivät /työntekijä	Sairauspoissaolojen määrä < 15 pv/tt		11,21 päivää/työntekijä.
	Keskimääräinen eläköitymisikä	> 64 vuotta		
	Henkilöstökysely	Henkilöstön työhyvinvointi paranee		Kysely toteutettu
Oikea-aikainen, avoin ja monikanavainen viestintä	Julkaisujen määrä eri kanavissa	Jokainen yksikkö viestii toiminnastaan vähintään 1 x / viikko		

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toteutuminen

Liikelaitoksessa panostetaan suunnitelmallisesti henkilöstön osaamisen kehittämiseen. Henkilöstöä kannustetaan osallistumaan tutkintoon johtaviin koulutuksiin osallistumalla esimerkiksi oppisopimuksella oman ammattialansa tutkinnon suorittamiseen. Henkilöstön kouluttaminen on edennyt koulutussuunnitelman mukaisesti. Työhyvinvointikysely toteutetaan, joka toinen vuosi, kysely on toteutettu alkuvuodesta.

Kiinteistöpalveluiden palvelualueella on kaksi henkilöä suorittamassa työnohessa oppisopimuskoulutuksella ammattitutkintoa. Esihenkilöiden osaamista on kehitetty johtamisen ja

yrittäjäjohtamisen erikoisammattitutkinnolla. Vuonna 2024 kaksi henkilöä aloitti tutkinnon suorittamisen alkuvuodesta. Lisäksi ateriapalveluiden henkilöstölle on järjestetty koulutusta vaihtoehtoisten proteiinien hyödyntämisestä ruoanvalmistuksesta.

Kesäkuussa pidettävän seutukoulutuspäivän suunnittelu on aloitettu yhteistyössä ympäristökuntien kanssa ateriapalveluiden henkilöstölle. Koulutuspäivä koostuu muun muassa vastuullisuuden lisäämisestä omalla alalla, osaamisen kehittäminen, työturvallisuuden ja ergonomian huomioimisesta omassa työssään.

Vakituiselle henkilöstölle on aloitettu pitämään kehityskeskusteluita. Tämän vuoden keskustelut pidetään henkilökohtaisina. Navisecin tietoturvakoulutus on aloitettu henkilöstön keskuudessa. Tavoitteena on, että koulutus on suoritettu 100% kesäkuun loppuun mennessä.

Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut liikelaitoksessa työskentelee 51 työntekijää, joista vakinaisia oli 78,57%. Naisten osuus henkilöstöstä oli 79,3%. Keski-ikä oli 49 vuotta. Liikelaitoksen palvelualueella tuli vuoden 2025 alussa kaksi vastuuhenkilön tehtävää auki, virka täytettiin ulkoisella rekrytoinnilla ja toimi sisäisellä uudelleen organisoinnilla. Sairauspoissaoloja liikelaitoksessa oli 1-3 / 2025 seurantajaksolla 11,21 päivää/ työntekijä suhteutettuna vuodelle. Poissaolojen määrä laski vuoden 2024 (292 päivästä) 143 päivään.

Henkilöstömäärä 31.12.	2024	2025	2026	2027
Vakinaiset, lkm	43	40	46	46
Määräaikaiset, lkm	7	11	4	4
Sijaiset, lkm				
Työllistetyt (vuoden aikana), lkm				
Henkilöstö yhteensä	50	51	50	50

Eläkkeelle jäänti (tehtävä)	2025	2026	2027
kiinteistönhoitaja	1	1	
kokki			
ruokapalvelutyöntekijä			
laitoshuoltaja	1		

7 Investointiosan toteutuminen

Konsernipalvelut

Konsernipalvelut	TA2025	TAM2025	MTA2025	TOT 3/2025	TOT%	POIKKEAMA
Konsernipalvelut						
Arvopaperit						
Menot	-2 080 000 €		-2 080 000 €	-300 000 €	14 %	1 780 000 €
Tulot						
Netto	-2 080 000 €		-2 080 000 €	-300 000 €	14 %	1 780 000 €

Konsernipalvelut yhteensä	TA2025	TAM2025	MTA2025	TOT 3/2025	TOT%	POIKKEAMA
Konsernipalvelut						
Menot	-2 080 000 €	0 €	-2 080 000 €	-300 000 €	14 %	1 780 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 %	0 €
Netto	-2 080 000 €	0 €	-2 080 000 €	-300 000 €	14 %	1 780 000 €

Konsernipalvelut: Maankäyttö ja omaisuudenhallinta

Konsernipalvelut, maankäyttö ja omaisuuden hallinta	TA2025	TAM2025	MTA2025	TOT 3/2025	TOT%	POIKKEAMA
Konsernipalvelut, maankäyttö ja omaisuuden hallinta						
Kiinteä omaisuus						
Menot	-175 000 €		-175 000 €	-33 550 €	19 %	16 450 €
Tulot	125 000 €		125 000 €	29 200 €	23 %	-95 800 €
Netto	-50 000 €		-50 000 €	-33 550 €	67 %	16 450 €
Teiden ja alueiden rakentaminen						
Menot	-240 000 €		-240 000 €	-6 543 €	3 %	233 457 €
Tulot						
Netto	-240 000 €		-240 000 €	-6 543 €	3 %	233 457 €
Malpe-hankkeet						
Menot	-200 000 €		-200 000 €			200 000 €
Tulot						
Netto	-200 000 €		-200 000 €			200 000 €
Linnukkatien kevyenliikenteenväylä						
Menot	-110 000 €		-110 000 €			-235 000 €
Tulot	345 000 €		345 000 €			-345 000 €
Netto	235 000 €		235 000 €			-235 000 €
Ekokortteli						
Menot	-270 000 €		-270 000 €			270 000 €
Tulot						
Netto	-270 000 €		-270 000 €			270 000 €
Kuormatien peruskorjaus						
Menot	-80 000 €		-80 000 €	-2 940 €	4 %	77 060 €
Tulot						
Netto	-80 000 €		-80 000 €	-2 940 €	4 %	77 060 €

Konsernipalvelut:	TA2025	TAM2025	MTA2025	TOT 3/2025	TOT%	POIKKEAMA
-------------------	--------	---------	---------	------------	------	-----------

Maankäyttö ja omaisuuden hallinta yhteensä						
Konsernipalvelut, maankäyttö ja omaisuuden hallinta						
Menot	-1 075 000 €	0 €	-1 075 000 €	-72 233 €	7 %	1 002 767 €
Tulot	470 000 €	0 €	470 000 €	29 200 €	6 %	-440 800 €
Netto	-605 000 €	0 €	-605 000 €	-43 033 €	7 %	561 967 €

Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut

Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut	TA2025	TAM2025	MTA2025	TOT 3/2025	TOT%	POIKKEAMA
Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut						
Pienet peruskorjaushankkeet						
Menot	-100 000 €		-100 000 €	-9 000 €	9 %	91 000 €
Tulot						
Netto	-100 000 €		-100 000 €	-9 000 €	9 %	91 000 €
Kiinteistöjen purkutyöt						
Menot						
Tulot						
Netto						

Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalveluiden investoinnit yhteensä	TA2025	TAM2025	MTA2025	TOT 3/2025	TOT%	POIKKEAMA
Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut						
Menot	-100 000 €	0 €	-100 000 €	-9 000 €	9 %	91 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 %	0 €
Netto	-100 000 €	0 €	-100 000 €	-9 000 €	9 %	91 000 €

Limingan kunta, investoinnit yhteensä

	TA2025	TAM2025	MTA2025	TOT 3/2025	TOT%	POIKKEAMA
Limingan kunta investoinnit						
Menot	-3 265 000 €	0 €	-3 265 000 €	-381 233 €	12 %	2 883 767 €
Tulot	470 000 €	0 €	470 000 €	29 200 €	6 %	-440 800 €
Netto	-2 795 000 €	0 €	-2 795 000 €	-352 033 €	13 %	2 442 967 €